

Waterschap **Scheldestromen**

2. Beleidsbegroting

2.1 Uiteenzetting van de externe en interne ontwikkelingen

Ontwikkelingen sinds vorig begrotingsjaar

In 2025 is de kadernota 2026 vastgesteld. De ontwikkelingen die hierin zijn opgenomen zijn door vertaald naar de begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2030. Ontwikkelingen op gebied van veiligheid, duurzaamheid en betrouwbaarheid vragen de komende jaren de nodige aandacht. Aangescherpte regelgeving, zoals onder andere de CROW richtlijnen, vragen een herziening in de aanpak van de wegen, wat moet bijdragen aan een betere verkeersveiligheid en doorstroming. Voor het stroomgebiedsbeheerprogramma 2028-2033 wordt de voorbereiding gestart. En ook komende jaren vragen ontwikkelingen op gebied van digitale veiligheid de nodige aandacht. Daarnaast neemt zowel de bouw als het onderhoud van onze assets de komende jaren toe. Dit is zowel zichtbaar in de exploitatie als de investeringsraming.

Voor de Hoog Water Beschermingsprogramma worden momenteel de afspraken herijkt en is het ontwerpprogramma 2027-2038 in concept gereed. De ontwikkelingen hieruit zijn nog niet volledig meegenomen in deze begroting.

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de meerjarenraming

Voor de externe kosten en personeelslasten is in de kadernota rekening gehouden met een stijging op basis van de CPI index van het Centraal Planbureau, deze is ook in de begroting en meerjarenraming aangehouden. Deze uitgangspunten en normen zijn opgenomen in hoofdstuk 3. Voor de inflatie was in de voorgaande meerjarenraming voor 2026 gerekend met 2,4% stijging en de jaren erna met een stijging van 2,3%. Op basis van de CPB index is in deze begroting 2026 gerekend met 2,6% stijging (in de meerjarenraming in 2027 met 2,3% , 2028 en 2029 met 2,2% en 2030 met 2,1%). Voor de personeelslasten was in de vorige meerjarenraming vanaf 2026 gerekend met 4,1%. In de begroting 2026 is op basis van de CBP index gerekend met een stijging van 3,7% (in de meerjarenraming in 2027 5,1%, 2028 4,2% en 2029/2030 4,5%).

In de vorige meerjarenraming is rekening gehouden met een voorfinanciering voor de HWBP projecten. In 2025 en 2026 € 0,73 miljoen, in 2027 € 0,42 miljoen en de jaren daarna € 0,18 miljoen. Door de kasruimte bij het Rijk wordt er in 2025 en de hierop volgende jaren een hogere subsidie ontvangen dan voorzien. In deze begroting en meerjarenraming is rekening gehouden met een lagere voorfinanciering. In 2026 wordt geen voorfinanciering voorzien en voor de jaren erna is rekening gehouden met een voorfinanciering van gemiddeld € 200.000,- per jaar. Met het vaststellen van de bestuurlijke afspraken betreffende de herijking van het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) en daarnaast de vaststelling van het HWBP ontwerpprogramma 2027-2038 zal hierover in december 2025 meer duidelijkheid komen. Verwachting is dat het risico op voorfinanciering grotendeels wordt weggenomen.

In de kadernota 2026, vastgesteld in de algemene vergadering van 2 juli 2025, zijn voor alle programma's diverse ontwikkelingen opgenomen. De financiële gevolgen hadden een impact van 8,8% op de lastendruk. Bij het vaststellen van de nieuwe kostentoedelingsverordening in 2025 is besloten, een bedrag van € 3,074 uit de algemene reserve in te zetten voor het tarief ongebouwd en natuur. Dit vooruitlopend op een separatie wegenheffing met ingang van 2027. De benodigde onttrekking uit de reserve was berekend op basis van de begroting 2025. Dit bedrag is herrekend op basis van de begroting 2026 en komt uit op € 3,627 miljoen. De lastendruk uit de kadernota 2026 gecorrigeerd met deze inzet van de reserve zou dan uitkomen op een lastdruk van 6,1%.

In deze begroting 2026 en meerjarenraming komt de de lastendruk uit op 5,75%

2.2 Indeling Programmaplan

Programma's

2. Beleidsbegroting

Het programmaplan bestaat uit 5 programma's en de paragraaf dekkingsmiddelen. Per programma zijn de doelen en activiteiten voor 2026 opgenomen en toegelicht. Op basis van de in dit hoofdstuk beschreven programma's stelt de algemene vergadering het beleid vast en verleent het autorisatie voor de bij de programma's opgenomen budgetten. De voorgenomen investeringen zijn opgenomen in hoofdstuk 3. De prestaties komen voort uit het bestuursakkoord 2023-2027.

Omschrijving (toelichting)

In onderstaande overzicht zijn de lasten en baten van de programma's weergegeven. In deze programma's zijn ook reserve onttrekking opgenomen die betrekking hebben op de in het programma opgenomen kosten. De reservemutatie die geen relatie hebben naar programmakosten zijn opgenomen onder "mutatie (algemene) reserves".

bedragen x € 1.000

Programma	Rekening 2024	Begroting 2025 (primair)	Begroting 2025 incl. 3e begr. Wijziging	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
LASTEN								
Waterkeringen	12.017	13.664	14.022	13.493	14.632	16.465	18.405	22.893
Watersystemen	36.637	40.490	41.011	44.300	47.481	50.921	55.713	58.039
Wegen	27.699	28.925	30.150	31.279	32.483	32.870	34.439	35.888
Afvalwaterketen	30.771	36.995	37.120	38.577	40.108	42.631	44.432	45.751
Bestuur en organisatie	43.194	48.829	48.909	54.762	56.036	58.052	59.890	61.679
Dekkingsmiddelen	-22	-	-	-	-	-	-	-
Saldo Lasten	150.296	168.903	171.212	182.411	190.740	200.939	212.879	224.250
BATEN								
Waterkeringen	-666	-498	-498	-518	-518	-518	-518	-518
Watersystemen	-175	-143	-143	-183	-183	-124	-124	-124
Wegen	-20.068	-20.419	-20.419	-20.990	-21.471	-21.941	-22.400	-22.869
Afvalwaterketen	-1.324	-1.218	-1.218	-1.288	-1.223	-1.223	-1.223	-1.223
Bestuur en organisatie	-4.960	-4.384	-4.384	-4.705	-4.419	-4.273	-4.273	-4.273
Dekkingsmiddelen	-130.406	-135.170	-137.166	-144.121	-156.369	-168.705	-182.038	-194.143
Saldo Baten	-157.598	-161.832	-163.828	-171.805	-184.183	-196.784	-210.576	-223.150
Netto resultaat	-7.302	7.071	7.384	10.606	6.557	4.155	2.303	1.100
Inzet Reserves								
Mut. (algemene) reserves*	305	-3.240	-1.244	-6.587	-4.600	-2.600	-1.700	-800
Mut. Reserves Waterkeringen	196	-550	-908	-	-180	-200	-210	-200
Mut. Reserves Watersystemen	17	-86	-607	367	-530	-1.157	-293	-
Mut. Reserves Wegen	-946	-1.334	-2.559	-1.342	-615	-	-	-
Mut. reserve Afvalwaterketen	1.011	-388	-513	-320	-56	-58	-	-
Mut. reserve Bestuur en organisatie	-1.456	-1.473	-1.553	-2.724	-576	-140	-100	-100
Saldo inzet reserves	-873	-7.071	-7.384	-10.606	-6.557	-4.155	-2.303	-1.100
Netto resultaat na inzet reserves (- voordeel / + nadeel)	-8.175	-	-	-	-	-	-	-

* Betreft zowel de inzet van de algemene reserve als de tariefegalisatiereserve welke niet specifiek toe te wijzen zijn aan één programma.

Programma Waterkeringen

Wat willen we bereiken?

Inleiding

In Nederland bepaalt de Omgevingswet (voorheen Waterwet) dat primaire waterkeringen - dijken, dammen, stuwen en duinen - moeten voldoen aan strenge veiligheidsnormen. Deze wet is er sinds 2009 en zorgt ervoor dat we de waterveiligheid regelmatig (iedere 12 jaar) toetsen en waar nodig verbeteren. Onder andere door toenemende dreiging van klimaatverandering en een andere veiligheidsbenadering (op basis van overstromingsrisico) zijn in 2017 aangescherpte normen ingevoerd. Dit betekent dat waterschappen dijken en duinen moeten aanpassen om aan deze nieuwe normen te voldoen en om te zorgen voor blijvende waterveiligheid voor onze inwoners. Waterschap Scheldestromen beheert en inspecteert dagelijks ruim 425 kilometer aan Zeeuwse dijken en duinen. Tot 2050 versterken we 114 kilometer aan Zeeuwse kustlijn binnen het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP).

Waterkeringen liggen op het grensvlak van land en water en kunnen bijdragen aan natuur, biodiversiteit, recreatie en cultuurhistorie. Er is toenemende betrokkenheid bij landelijke projecten, terwijl lokaal beleid en beheer maatwerk vereisen, zoals grasbeheer voor biodiversiteit en het naleven van de gedragscode bestendig beheer en onderhoud.

Doelstellingen

De belangrijkste doelstellingen van het programma zijn het voortzetten van onderstaande taken:

- Het beheer en onderhoud van de waterkeringen (wettelijke zorgplicht);
- Het beoordelen van dijken en duinen;
- De voorbereiding en realisering van dijkversterkingen in het kader van het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) wordt voortgezet op basis van het ontwerpprogramma HWBP 2027-2038;

Daarnaast wordt er in 2026 gestart met het beoordelen van de regionale waterkeringen.

Prestatie indicatoren uit het bestuursakkoord:

Waterveiligheid

- We boeken jaarlijks vooruitgang op de prestatie-indicator inrichtings- en uitvoeringseisen binnen de wettelijke zorgplicht primaire waterkeringen (wordt meetbaar gemaakt in de jaarlijkse waterveiligheidsrapportage).
- We lopen op schema om de doelstelling van het HWBP voor 2050 te halen zodat alle waterkeringen en kunstwerken binnen het areaal aan de norm voldoen zoals gesteld in de Waterwet (meetbaar in jaarlijkse rapportage herijking programmering HWBP).

Wat gaan we daar voor doen?

Voor de zorgplicht primaire waterkeringen werken we verder aan verbetering van de inrichting- en uitvoeringseisen. Onderdeel hiervan is het verder uitwerken van het beheerplan primaire waterkeringen.

Voor de beoordeling van de primaire waterkeringen binnen de Tweede Landelijke Beoordeling van Primaire Waterkeringen Overstromingskansen (LBO-2) worden dit jaar drie trajecten aangeleverd bij de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), te weten normtrajecten 29-4 (Walcheren en Zuid-Beveland West), 32-2 (Zeeuws-Vlaanderen West) en 31-2 (Zuid-Beveland Oost Oosterschelde).

De toetsing van de regionale keringen start in 2026, hierbij wordt als eerste de focus gelegd op de natte keringen (direct waterkerend).

Wat hebben we daarvoor nodig?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting 2025 incl wijzigingen	Begroting 2026	MJB 2027	MJB 2028	MJB 2029	MJB 2030
Lasten	12.017	13.664	14.022	13.493	14.632	16.465	18.405	22.893
Baten	-666	-498	-498	-518	-518	-518	-518	-518
Saldo van baten en lasten voor bestemming	11.351	13.166	13.524	12.975	14.114	15.947	17.887	22.375
Stortingen	1.604	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	-1.408	-550	-908	0	-180	-200	-210	-200
Saldo van mutatie reserves	196	-550	-908	0	-180	-200	-210	-200
Saldo van baten en lasten na bestemming	11.547	12.616	12.616	12.975	13.934	15.747	17.677	22.175

Toelichting op wat hebben we daarvoor nodig?

De netto kosten voor het programma Waterkeringen stijgen in 2026 met € 359.000,- ten opzichte van de primaire begroting 2025. Deze stijging wordt veroorzaakt door lagere lasten van € 170.000,-, hogere baten van € 20.000,- en een lagere onttrekking uit de reserve van € 550.000,-.

Lasten

De lasten voor het programma dalen in totaal met € 170.000,-. Deze afname wordt verklaard door een stijging van budgetten door indexering, stijging van de personeelslasten en een daling van de kapitaallasten. Hieronder een specificatie van de belangrijkste wijzigingen:

- € 187.000,- stijging externe kosten door indexering van budgetten voor inflatie (2,6%)
- € 348.000,- stijging van personeelslasten door uitbreiding van de formatie (kadernota) en een verwachte stijging van de salarissen.
- € 705.000,- daling van de kapitaallasten door onder andere lagere rentelasten voor HWBP projecten

In de meerjarenraming is vanaf 2030 een stijging van € 2,9 miljoen opgenomen voor de Solidariteitsbijdrage HWBP. Tijdens de ledenvergadering van de Unie van Waterschappen is besloten om € 1,25 miljard extra financiële middelen beschikbaar te stellen voor de financiering van HWBP projecten op de middellange termijn (periode 2030-2036). De jaarlijkse bijdrage van Scheldestromen stijgt hierdoor in deze periode met circa € 2,9 miljoen per jaar.

Baten

De baten stijgen met € 20.000,- door indexering van de bijdragen van onze convenantpartners voor de exploitatie van het Veerse Meer.

Inzet reserves

De inzet van reserves ligt € 550.000,- lager ten opzichte van de primaire begroting 2025. In 2026 zijn er voor het programma Waterkeringen geen onttrekkingen uit de reserves.

Overige ontwikkelingen

Europese ontwikkelingen (invloed vanuit Europa) neemt naar verwachting toe, EU Richtlijn Overstromings Risico (ROR), Water Resilience Initiative, Bovenregionale stresstest en landelijke ontwikkelingen (Herijking HWBP) op het gebied van klimaatverandering & waterveiligheid kunnen invloed hebben op de toekomstig benodigde budgetten voor onder andere de solidariteitsbijdrage HWBP.

Verder wordt in het Nationale Deltaprogramma de voorkeursstrategie voor de Zuidwestelijke Delta herijkt en op regionaal niveau wordt de Klimaatadaptatiestrategie Zeeland geëvalueerd en een nieuwe strategie opgesteld in 2026.

Programma Watersystemen

Wat willen we bereiken?

Inleiding

Het programma Watersystemen omvat een breed pakket aan taken en verantwoordelijkheden voor beleid, beheer en onderhoud van oppervlakte- en grondwater en muskusrattenbestrijding alsook het beheer van de bagger- en gronddepots. Onder invloed van Europese en landelijke wetgeving, klimaatverandering, opkomst van nieuwe stoffen, maar ook maatschappelijke thema's als zoet water, werken we aan grote uitdagingen met als doel schoon en voldoende water.

Doelstellingen

Het waterschap streeft naar een gezond watersysteem door te zorgen voor voldoende waterkwaliteit en het uitvoeren van maatregelen zoals vispassages en natuurvriendelijke oevers. Daarnaast is het doel om de beschikbaarheid van zoetwater te waarborgen en waar mogelijk te vergroten. Waterbeheer doen we door verbetering van modellen, benutten van monitoringsgegevens en actieve samenwerking in regionale projecten.

Het watersysteem moet robuust en betrouwbaar blijven, met goed functionerende stuwen, duikers en oevers. Waterpeilen moeten afgestemd zijn op de belendende functies als landbouw en natuur, waarbij we inundatie willen voorkomen. Tot slot wil het waterschap de aanwezigheid van muskusratten terugdringen tot de landsgrens volgens landelijke strategie.

Prestatie indicatoren uit het bestuursakkoord:

Voldoende Water

- 95% van de geplande en begrote onderhoudswerkzaamheden van maaien en baggeren in het watersysteem zijn jaarlijks uitgevoerd.
- De vangstinspanning loopt gelijk op met de landelijke afspraken voor de muskusrattenbestrijding, zowel in het midden van Zeeland als in de grensregio.

Schoon water

- In 2027 hebben we 38,2 kilometer natuurvriendelijke oevers aangelegd, waarmee voor 100% aan de KRW-opgave op dit punt is voldaan.
- In 2027 hebben we zes vispassages aangelegd waarmee 60% van ons beheergebied bereikbaar is voor vis, waarmee voor 100% aan de KRW-opgave op dit punt is voldaan.

Wat gaan we daarvoor doen?

Schoon water

Voor de Kader Richtlijn Water (KRW) zijn we als waterschap gehouden aan de afspraken die gemaakt zijn over het uitvoeren van maatregelen, concreet gaat het om de aanleg van de vispassages en de Natuur Vriendelijke Oevers (NVO's). De maatregelen staan geprogrammeerd. Daarnaast heeft de landelijke KRW tussenevaluatie geleid tot een aangepast handelingsperspectief wat in 2026 en verder uitgevoerd wordt. Het onderzoek naar effluent van RWZI's maakt hier onderdeel van uit, met als achterliggende redenen de KRW verplichtingen en de nieuwe Richtlijn Stedelijk Afvalwater, en ook de vraag om hergebruik van het effluent voor de landbouw.

De voorbereidingen voor het Stroomgebiedsbeheerprogramma 4 (SGBP4), wat zal gelden voor de periode 2028-2033 zijn opgestart en zullen in 2026 een verdere invulling krijgen. Ook loopt de voorbereidingen voor verantwoording over het SGBP3.

Voldoende water

Het waterschap werkt in 2026 aan de actualisatie van de methodiek voor waterysteemstudies, als vervolg op eerder gestarte evaluaties van de peilbesluiten. In 2026 zal dit proces van evalueren en waar nodig actualiseren van de peilgebieden worden voortgezet, inclusief de uitvoering van watersysteemanalyses in specifieke gebieden. Voor de Kop van Schouwen en de Manteling op Walcheren zijn we door de Provincie Zeeland betrokken bij uitvoering van deze analyses en voor Tholen en Sint-Philipsland pakken we dit als waterschap op. Ook zal voor een aantal gebieden een wateroverlasttoetsing worden uitgevoerd, dit om de kwetsbaarheden en prioriteiten voor ons peilbeheer beter inzichtelijk te krijgen.

Waterbeheer

Om de zoetwatervoorraad in stand te houden en waar mogelijk te vergroten leveren we onze (gebieds)kennis in het project naar haalbaarheid van de uitbreiding van zoetwateraanvoer naar Zuid-Beveland-Oost. Ook zetten we de proef zoet-zoute stuw voort en evalueren we de proef met debietmeters bij de kleine onttrekkingen. Het bestaande grondwatermodel wordt verder ontwikkeld en gebruikt voor het opstellen van een kanskaart, die helpt bij het afwegen van zoetwaterbeschikbaarheid in de regio.

Doorlopende monitoring en samenwerkingsprojecten, zoals Freshem en zoet/zoutmonitoring worden voortgezet. Binnen de Zuidwestelijke Delta nemen we een actieve positie in bij het Zoetwaterthema.

Maaien, baggeren waterlopen en saneren bodems

Om het watersysteem blijvend goed te laten functioneren, voeren we periodiek maai- en baggerwerkzaamheden uit. Hiermee wordt de doorstroming gewaarborgd en verbeteren we de kwaliteit van het oppervlaktewater. Ook nemen we maatregelen voor het herstel van oevers, zodat watergangen duurzaam in stand blijven.

Beheer van de stuwen en duikers in ons watersysteem

Stuwen, duikers en andere kunstwerken zijn essentieel voor het regelen van het waterpeil. Het waterschap houdt deze voorzieningen in goede staat door gericht onderhoud uit te voeren en deze te vervangen waar nodig. Zo zorgen we ervoor dat het watersysteem betrouwbaar functioneert en dat waterpeilen afgestemd kunnen worden op de behoeften van landbouw en natuur.

Muskusrattenbestrijding

Het uiteindelijke doel van de muskusrattenbestrijding is terugdringen tot de landsgrens. Hiervoor volgen we de landelijke strategie. De inzet van middelen is gedekt uit de bestemmingsreserve en naast het reguliere vangmateriaal wordt speurwerk uitgevoerd met hulp van de eDNA techniek.

Wat hebben we daarvoor nodig?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting 2025 incl wijzigingen	Begroting 2026	MJB 2027	MJB 2028	MJB 2029	MJB 2030
Lasten	36.637	40.490	41.011	44.300	47.481	50.921	55.713	58.039
Baten	-175	-143	-143	-183	-183	-124	-124	-124
Saldo van baten en lasten voor bestemming	36.463	40.347	40.868	44.117	47.298	50.797	55.589	57.915
Stortingen	930	700	783	1.400	760	0	0	0
Onttrekkingen	-913	-786	-1.390	-1.033	-1.290	-1.157	-293	0
Saldo van mutatie reserves	17	-86	-607	367	-530	-1.157	-293	0
Saldo van baten en lasten na bestemming	36.480	40.261	40.261	44.484	46.768	49.640	55.296	57.915

Toelichting op wat hebben we daarvoor nodig?

De netto kosten voor het programma Watersystemen stijgen in 2026 met € 4.223.000,- ten opzichte van de primaire begroting 2025. Deze stijging wordt veroorzaakt door hogere lasten van € 3.810.000,-, hogere baten van € 40.000,-, een aanvullende toevoeging aan de bestemmingsreserve Baggeren grote wateren van € 700.000,- en een hogere onttrekking uit de reserve van € 247.000,- ter dekking van de incidentele kosten. De belangrijkste wijzigingen betreffen:

Lasten

De lasten voor het programma stijgen in totaal met € 3.810.000,-. Deze toename wordt verklaard door kosten die in de kadernota 2026 zijn opgevoerd en toegelicht, hogere kosten van het nieuwe maaibestek, indexering van budgetten en een stijging van kapitaallasten. Hieronder een specificatie van de belangrijkste stijgingen:

- € 1.422.000,- hogere lasten voor het onderhoud- en maaibestek. Dit bestaat uit € 1.718.000,- hogere lasten door het maaibestek. De Europese aanbesteding in 2025 heeft tot gevolg dat het maaicontract wat het waterschap heeft met de aannemers hogere eenheidsprijzen kent. Daar tegenover staan lagere lasten van € 296.000,- voor het onderhoudsbestek.
- € 883.000,- ontwikkelingen kadernota 2026 (onderhoud stuwen/KRW verplichtingen)
- € 538.000,- hogere lasten door reeds in de kadernota opgenomen indexatie van 2,6%
- € 420.000,- hogere lasten door de loonontwikkeling conform CAO van 3,7%
- € 398.000,- hogere kapitaallasten door stijging rente en hogere afschrijvingslast door hogere activa

Baten

De baten stijgen met € 40.000,- door baten verkregen uit de aanvoer deklaag Oostkade Sluiskil

Inzet reserves

Toevoeging reserves € 1.400.000,- (€ 700.000,- hoger)

2. Beleidsbegroting

- In verband met de nieuwe verantwoordingsvoorschriften worden de baggerwerkzaamheden overgeheveld naar de exploitatie. Hiervoor geldt een overgangsregeling van 5 jaar (2025-2029). Conform AV besluit is hiervoor een bestemmingsreserve gevormd. In 2026 is een toevoeging voorzien van € 1.400.000,- en in 2027 € 760.000,-. Vanaf 2027 komen de eerste baggerprojecten ten laste van de exploitatie. Hieronder is het beheerplan baggeren grote wateren weergegeven.

Onttrekking reserves € 1.033.000,- (€ 247.000,- hoger)

- € 383.000,- voor dekking van incidentele posten uit de kadernota 2026
- € 225.000,- voor dekking van incidentele posten uit de voorjaarsnota 2024
- € 310.000,- voor dekking van de muskusratten bestrijding.

Overige ontwikkelingen

Beheerplan baggeren grote wateren

x € 1.000,-

Investeringsproject	bagger jaar	kosten netto totaal	Realisatie netto besteding 2025	Prognose netto besteding 2026	Prognose netto besteding 2027	Prognose netto besteding 2028	Prognose netto besteding 2029	Prognose netto besteding 2030	Prognose netto besteding 2031	Prognose netto besteding 2032
Baggeren Middelburgse vesten + Veerse en Vlissingse watergang	2028	3.130			1.252	1.878				
Baggeren grote waterleiding Goes	2028	220			88	132				
Baggeren Vlissingen	2029	1.058				423	635			
Baggeren Vesten Hulst	2029	3.400				1.360	2.040			
Baggeren Stroopuit en Blontrók Oostburg	2029	2.561					1.024	1.537		
Baggeren Krabbekreek Sluis	2030	309						124	185	
Baggeren Baarzandsche en Nieuwlandse kreek Breskens	2030	3.302						985	1.813	504
Baggeren Nieuwkerksche kreek Groede	2031	3.699						1.480	2.219	
Baggeren Plaskreek Hoofdplaat	2031	560							224	336
TOTAAL NETTO IN EXPLOITATIE			0	0	1.340	3.793	3.699	4.125	4.442	840
MJR 2026-2032 voorzien budget in exploitatie			700	1.400	2.100	2.800	3.500	3.500	3.500	3.500
toevoegen (+)/onttrekken (-) aan bestemmingsreserve			700	1.400	760	-993	-199	-625	-942	-101
Bestemmingsreserve Baggeren grote wateren per 31-12			700	2.100	2.860	1.867	1.668	1.043	101	

Programma Wegen

Wat willen we bereiken?

Inleiding

Met circa 4.000 kilometer aan wegen, 125.000 bomen en 413 kilometer aan singelbeplanting is waterschap Scheldestromen de grootste wegbeheerder van Zeeland. Onze wegen en fietspaden liggen voornamelijk in het buitengebied en vervullen een essentiële functie in de bereikbaarheid van onze landelijke omgeving. Ze verbinden woonkernen met hoofdwegen en ontsluiten woningen, landbouwpercelen, bedrijven en recreatievoorzieningen. De wettelijke zorgplicht van onze infrastructuur is vastgelegd in de Wegenwet en het Burgerlijk Wetboek en kent een uitwerking in landelijke CROW richtlijnen. In lijn met het Waterschapsbeheerprogramma (WBP) en het Bestuursakkoord blijft de wegentaak een kernverantwoordelijkheid van ons waterschap. Onze prioriteit ligt daarbij bij het in stand houden van een veilige, goed onderhouden en toekomstbestendige infrastructuur voor wegen, fietspaden, bermen, beplanting, kunstwerken en verlichting.

Doelstelling

We staan voor de opgave om ons wegenbeheer in Zeeland toekomstbestendig, veilig en duurzaam vorm te geven. Hierbij spelen we in op de toenemende onderhoudsbehoefte als gevolg van de groeiende verkeersbelasting (onder andere door groter en zwaarder materieel), klimaatverandering (zoals hitte-en droogteschade) en de stijgende kosten. We streven hierbij naar een infrastructuur die voldoet aan landelijke normen. Dit doen we door te investeren in sterke, klimaatbestendige verhardingen (asfaltdekkingen) en het stapsgewijs aanpassen van de weginrichting volgens de CROW-richtlijnen. Daarmee verbeteren we de verkeersveiligheid evenals de bereikbaarheid en doorstroming. Tegelijkertijd zetten we in op het beheren en behouden van onze wegbeplanting en op het verduurzamen van onze openbare verlichting. Hierbij spelen we in op uitdagingen zoals afnemende fysieke ruimte door kabels en leidingen, strengere ecologische eisen en stijgende onderhoudskosten.

Prestatie indicatoren uit het bestuursakkoord:

- De lengte van de wegbeplantingen langs onze wegen blijft minimaal gelijk aan 2023. Hiermee dragen we bij aan omgevingskwaliteit, biodiversiteit en verkeersveiligheid. Deze indicator sluit aan bij het WBP, waarin staat dat het totale oppervlak aan beplanting minimaal gelijk moet blijven aan voorgaande jaren (WBP blz. 103).
- De inrichting van het hoofdwegennet komt overeen met de CROW-richtlijnen en heeft een gemiddeld rapportcijfer van 6. Deze prestatie-indicator draagt bij aan de doelstellingen voor verkeersveiligheid (WBP, blz. 98) en de bereikbaarheid (WBP, blz. 101). We dragen bij aan een verkeersveilige inrichting van onze wegen en fietspaden door proactief in te zetten op de grootste risico's in ons verkeersnetwerk. Naast de verkeersveiligheid houden we er rekening mee dat gebruikers binnen acceptabele tijd hun bestemming kunnen bereiken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Onderhoud wegen

Om onze doelstelling te realiseren, zetten we in op toekomstbestendig, duurzaam en risico gestuurd beheer van onze infrastructuur. De effecten van klimaatverandering, zoals hitte en droogte, in combinatie met een toenemende verkeersbelasting door zwaarder en groter materieel, leiden tot aanzienlijke schade aan onze wegeninfrastructuur. Deze factoren veroorzaken verzakkingen, scheurvorming en aantasting van ons asfalt en de berm, wat de onderhoudsbehoefte fors verhoogt. Om de veiligheid en kwaliteit van onze wegen te waarborgen en risico's op verkeersongevallen te beperken, investeren we in duurzame onderhoudsmaatregelen. Daarom kiezen we vanaf 2026 structureel voor sterkere oplossingen, zoals het toepassen van asfaltdeklagen in plaats van oppervlaktebehandelingen op erftoegangswegen type 1 (ETW1). De aanpak verhoogt de levensduur van het wegdek, verbetert het rijcomfort en de verkeersveiligheid en sluit beter aan bij onze duurzaamheidsambities. Hiervoor hebben we in de kadernota reeds een aanvullend budget van € 700.000,- opgenomen. Dit voorkomt op termijn hogere herstelkosten en risico's en draagt bij aan de veiligheid van onze gebruikers. Verder wordt in 2026 in samenwerking met een externe partij de benodigde onderhoudsopgave in beeld gebracht.

Weginrichting

Daarnaast dienen we onze infrastructuur veiliger te maken door de inrichting van onze wegen stapsgewijs aan te passen aan de CROW-richtlijnen en het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030. Uit recent uitgevoerde vormtoetsen blijkt dat een groot deel van onze wegen (vooral onze gebiedsontsluitingswegen (GOW)) nog niet aan de CROW-richtlijnen voldoet. Daarom bekijken we kritisch hoe onze wegen zijn ingericht en zorgen we voor uniformiteit in de inrichting van onze wegen. Tevens zullen we onder andere de wegcategorisering herzien, zodat de functie, inrichting en het beheer en onderhoud van de weg in overeenstemming zijn met de richtlijnen en het daadwerkelijke gebruik. Hierdoor dragen we bij aan de verkeersveiligheid, bereikbaarheid en doorstroming van het Zeeuwse wegennet.

Kunstwerken

De afdeling wegen beheert diverse kunstwerken waaronder 100 bruggen en bijna 5000 duikers. Afgelopen jaar zijn er inspecties uitgevoerd. De kosten voor het herstellen en onderhouden van deze kunstwerken worden komend jaar (geprioriteerd) in een meerjarenopgave in beeld gebracht.

Openbare verlichting

Op het gebied van openbare verlichting werken we samen met Bureau Openbare Verlichting Zeeland (BOVZ). We zetten in op het verduurzamen van de verlichting langs onze wegen door het gefaseerd vervangen van bestaande lichtmasten of armaturen door energiezuinigere en slimmere varianten. Hierdoor verbeteren we zowel de verkeersveiligheid als de duurzaamheid van onze infrastructuur. Ook in 2026 neemt het Waterschap lichtmasten over die langs onze waterschapswegen staan. Denk hierbij aan overdrachten vanuit de gemeente Vlissingen, Middelburg, Tholen en Reimerswaal.

Wegbeplantingen

Voor wat betreft de wegbeplanting langs onze wegen streven we ernaar de huidige lengte van de beplanting gelijk te behouden. De beschikbare ruimte neemt echter af, onder meer door de aanleg van kabels en leidingen. Daarom zoeken we naar slimme oplossingen om waar mogelijk te compenseren. Tegelijkertijd bereiden we ons voor op een mogelijke rol in de provinciale bosvisie, wat kansen biedt voor een integrale aanpak van bos- en bermbeheer. Bij dit alles speelt ook het ecologisch verantwoord beheer en onderhoud een steeds grotere rol. De nieuwe gedragscode stelt hogere eisen aan onze werkwijze met meer aandacht voor natuur en biodiversiteit. Dat vraagt niet alleen aanpassing in de uitvoering van onze werkzaamheden maar ook om meer inzet vanuit mensen en middelen. Tegelijkertijd hebben we te maken met stijgende kosten voor beheer en onderhoud, waaronder toenemende kosten voor het maaibestek. Om deze ontwikkelingen financieel op te vangen, hebben we in kadernota 2026 reeds een aanvullend budget van € 150.000,- opgenomen en hebben we ook onze personele capaciteit uitgebreid. Alleen zo kunnen we de doelstellingen die we voor ogen hebben waarmaken en stap voor stap bouwen aan een toekomstbestendige infrastructuur die voldoet aan de wettelijke taken.

Wat hebben we daarvoor nodig?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting 2025 incl wijzigingen	Begroting 2026	MJB 2027	MJB 2028	MJB 2029	MJB 2030
Lasten	27.699	28.925	30.150	31.279	32.483	32.870	34.439	35.888
Baten	-20.068	-20.419	-20.419	-20.990	-21.471	-21.941	-22.400	-22.869
Saldo van baten en lasten voor bestemming	7.631	8.506	9.731	10.289	11.012	10.929	12.039	13.019
Stortingen	5.363	0	1	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	-6.309	-1.334	-2.560	-1.342	-615	0	0	0
Saldo van mutatie reserves	-946	-1.334	-2.559	-1.342	-615	0	0	0
Saldo van baten en lasten na bestemming	6.685	7.172	7.172	8.947	10.397	10.929	12.039	13.019

Toelichting op wat hebben we daarvoor nodig?

De netto kosten voor het programma Wegen stijgen in 2026 met € 1.775.000,- ten opzichte van de primaire begroting 2025. Deze stijging wordt veroorzaakt door hogere lasten van € 2.354.000,-, hogere baten van € 571.000,- en een hogere onttrekking uit de reserve van € 8.000,- ter dekking van incidentele kosten.

Lasten

De lasten voor het programma stijgen in totaal met € 2.354.000,-. Deze toename wordt verklaard door de kadernota 2026, indexering van budgetten en een stijging van personeels- en kapitaallasten. Hieronder een specificatie van de belangrijkste stijgingen:

- € 700.000,- Duurzaam onderhoud wegen (deklagen)
- € 150.000,- Hogere verwachte kosten voor het maaien van bermen
- € 539.000,- Indexering van budgetten voor inflatie met 2,6%
- € 565.000,- Stijging van personeelslasten door uitbreiding van formatie (kadernota) en verwachte stijging van salarissen
- € 363.000,- Stijging van de kapitaallasten (rente- en afschrijvingskosten)

Baten

Net als voorgaande jaren bestaan onze opbrengsten voor het grootste deel uit de bijdragen van gemeenten in het kader van de Wet Herverdeling Wegenbeheer. Deze opbrengst zal door een indexering van 3,00% in 2025 (begroot was 2,80%) en een voorlopige indexering van 2,60% voor 2026 stijgen met circa € 571.000,-.

Op basis van de septembercirculaire 2026 zal de definitieve indexering voor 2026 van het wegenfonds worden vastgesteld. Deze bijdragen van de gemeenten worden volledig ingezet voor de wegentaak. De eventuele extra opbrengsten bij definitieve indexering worden ingezet ter dekking van de stijgende externe kosten binnen het programma.

Inzet reserves (€ 8.000,- hoger)

- € 60.000,- voor dekking van incidentele posten uit de kadernota 2026
- € 80.000,- voor dekking van kosten voor assetmanagement
- € 1.202.000,- uit de bestemmingsreserve Impuls Verkeersveiligheid
In 2024 is door het bestuur een extra budget van € 4,5 miljoen beschikbaar gesteld in de vorm van een bestemmingsreserve om de verkeersveiligheid een impuls te geven gedurende de bestuursperiode 2024-2027. In 2026 wordt vanuit deze bestemmingsreserve € 1.202.000,- toegevoegd aan de budgetten van het programma wegen voor onder andere de volgende werkzaamheden:
 - het vernieuwen van deklagen op het fietspad langs de Hogeweg te Sluis/Aardenburg en een deel van het fietspad langs de Philipsweg bij Oostburg € 270.000,- ;
 - aanbrengen en vervangen van doorgroeistenen in wegbermen € 707.000,-;
 - extra verkeersveiligheidsmaatregelen € 100.000,-;
 - extra personeel / inhuur onderzoek € 125.000,-.

Voor 2027 wordt het resterende bedrag van de bestemmingsreserve (€ 615.000,-) ingezet.

Overige ontwikkelingen

Assetmanagement

De afdeling wegen beheert een omvangrijk areaal aan infrastructuur, waaronder wegen, kunstwerken, lichtmasten en wegbeplanting. Deze assets zijn cruciaal voor de bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid in Zeeland. Binnen de afdeling wordt gestuurd op de balans tussen prestaties, risico's en kosten. We hebben afgelopen jaar, in samenwerking met onze collega's van informatievoorziening en gegevensbeheer, ingezet op het actualiseren van onze data en het inrichten van een beheersysteem. Komend jaar werken we er naartoe onze meerjarenopgave (geprioriteerd) in beeld te brengen.

Infrastructuur voor fietsers

Veilige en comfortabele fietsroutes worden steeds belangrijker, mede door een toename van het aantal fietsers (waaronder elektrische fietsen, bakfietsen) en in relatie hiermee het groeiend belang van het Zeeuws Toekomstbeeld Fiets (ZTF). Door gemeenten wordt het ZTF steeds hoger op de prioriteitenlijst gezet. Waterschap Scheldestromen draagt hieraan bij door waar mogelijk bestaande fietsinfrastructuur op of langs waterschapswegen te verbeteren.

Kwaliteitsnetwerk landbouwverkeer

In het Kwaliteitsnetwerk Landbouwverkeer Zeeland (KLZ) zijn locaties aangewezen waar knelpunten bestaan tussen landbouw- en fietsverkeer of waar landbouwverkeer door de bebouwde kom rijdt. Waar mogelijk worden deze knelpunten meegenomen in reconstructies, gebiedsgerichte aanpakken (GGA's), of projecten die voortkomen uit de beleidsnotitie Verkeersveiligheid.

Zorgplicht bomen

Op basis van het Burgerlijk Wetboek (art 6:162) heeft het waterschap als boomeigenaar een wettelijke zorgplicht. We gaan onze 125.000 bomen op een risicogestuurde manier beheren, waarbij de boomhoogte, leeftijd en locatie bepalend zijn voor de beheerfrequentie. In 2026 onderzoeken we of de bedachte werkwijze toekomstig als basis kan dienen voor een uniforme en integrale beheermethodiek die verwerkt kan worden in een waterschapsbreed groenbeleid.

Gladheidsbestrijding

Gladheidsbestrijding is essentieel voor de verkeersveiligheid in de wintermaanden. De samenwerking voor gladheidsbestrijding Zeeland is efficiënt georganiseerd maar kent onvermijdelijke onzekerheden vanwege het weer. De vaste bijdrage van het waterschap wordt jaarlijks begroot; de variabele kosten zijn afhankelijk van het aantal preventieve en curatieve strooiacties. We houden rekening met schommelingen en sturen op kostenbeheersing zonder dat hierbij de verkeersveiligheid in het geding komt.

Kostenveroorzakersprincipe

Met het oog op instandhouding van het areaal en betaalbaarheid voor onze inwoners, streven we naar een eerlijke kostenverdeling tussen overheden en andere belanghebbenden. Hoewel het beleid voor het kostenveroorzakersprincipe nog in ontwikkeling is wordt het in de praktijk al toegepast wanneer ruimtelijke ontwikkelingen van derden leiden tot extra belasting van ons wegennet. Indien aanpassingen aan onze wegen nodig zijn om bijvoorbeeld de verkeersveiligheid te waarborgen worden nadere individuele afspraken gemaakt en wordt een financiële bijdrage doorberekend. Daarnaast is er vanuit het POR (periodiek overleg openbare ruimte) een werkgroep gevormd die zich vanuit de samenwerking verder buigt over mogelijke afspraken tussen alle Zeeuwse wegbeheerders.

Programma Afvalwaterketen

Wat willen we bereiken?

Inleiding

Onder het programma Afvalwaterketen vallen alle technische installaties die nodig zijn voor het afvoeren en zuiveren van afvalwater. Hiermee worden zuiveringen, persleidingen, rioolgemalen maar ook data en (digitale) systemen om gegevens te verzamelen en deze installaties automatisch te kunnen besturen. Er wordt gewerkt volgens geldende wet- en regelgeving en het is een dankbaar vakgebied voor nieuwe ontwikkelingen, innovaties en (circulair) (her)gebruik. Investerings- en onderhoud zijn noodzakelijk om deze installaties goed te laten functioneren.

Doelstellingen

Met het transporteren en zuiveren van afvalwater dragen we bij aan een veilige en gezonde leefomgeving. We voldoen hiermee aan de zorgplicht voor het zuiveren van stedelijk afvalwater. Het waterschap werkt hiervoor nauw samen met gemeenten die verantwoordelijk zijn voor het inzamelen van huishoudelijk afvalwater en stedelijk waterbeheer.

Prestatie indicatoren uit het bestuursakkoord

Schoon water

- De installaties voor het zuiveren van afvalwater functioneren naar behoren. We zorgen ervoor dat de totale zuiveringsprestatie (het rendement waarmee nutriënten en stoffen worden verwijderd op de zuivering) minimaal 80% is.
- We voldoen aan de nalevingsverplichting zoals opgenomen in de lozingsvergunningen voor het lozen van gezuiverd afvalwater. We streven een nalevingsverplichting van 98% na.
- We hebben een goed functionerend transportsysteem voor het transporteren van afvalwater vanaf het overnamepunt tot aan de zuiveringen. Nooduitlaten door het technisch falen van het systeem mogen niet voorkomen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Transporteren van afvalwater

Onder verantwoordelijkheid van de gemeenten wordt stedelijk afvalwater in gemeentelijke rioleringen ingezameld en afgevoerd naar een overnamepunt. Vanaf de overnamepunten transporteren wij met transportleidingen en rioolgemaal het afvalwater naar een van onze rioolwaterzuiveringen. Met de gemeenten hebben we afspraken gemaakt over hoeveel water ons systeem kan transporteren. Deze afspraken hebben we vastgelegd in een afnameverplichting. Jaarlijks wordt ca. 52 miljoen kubieke meter afvalwater aangevoerd op de zuiveringen. Naast het op orde hebben en houden van de capaciteit van ons systeem, is het ook belangrijk dat het systeem goed functioneert. Ons beheer en onderhoud is erop gericht een betrouwbare werking van ons systeem te garanderen, zodat afvalwater altijd op een verantwoorde manier wordt gezuiverd.

Zuiveren van afvalwater

Het stedelijk afvalwater zuiveren we in onze 15 rioolwaterzuiveringen en vervolgens lozen we gezuiverd effluent op oppervlaktewater. Het aangevoerde afvalwater heeft een vuilvracht van gemiddeld 480.000 v.e. per dag. De lozing van gezuiverd effluent kan invloed hebben op onze waterkwaliteitsdoelen. We anticiperen op nieuwe ontwikkelingen en wetgeving. In deze bestuursperiode is er een opgave bij enkele zuiveringen voor de Kaderrichtlijn Water. Daarom wordt op een viertal op binnenwater lozende zuiveringen vergaande stikstofverwijdering gerealiseerd. De vernieuwde Richtlijn Stedelijk Afvalwater is in 2024 vastgesteld. In 2025 is de vertaling naar Nederlandse wetgeving gestart. We volgen de ontwikkelingen en brengen in beeld hoe we deze opgave duurzaam en kostenefficiënt kunnen oppakken. Ter voorbereiding nemen we deel aan landelijke onderzoeken naar technieken voor het verwijderen van medicijnresten. Voor elke rioolwaterzuivering zijn in een vergunning lozingseisen vastgelegd. Dit betreft individuele eisen per rioolwaterzuivering en eisen voor de verwijdering van fosfaat en stikstof voor het hele waterschap. Om dat te realiseren besteden we onder andere veel aandacht aan het risico gestuurd beheren en onderhouden van onze installaties (assetmanagement).

Verwerken van reststromen

Na het zuiveren van afvalwater blijven enkele reststromen zoals zuiveringsslib over. Waar doelmatig, benutten we deze reststromen voor het opwekken van energie of het terugwinnen van grondstoffen. We onderzoeken de mogelijkheden om hulpstoffengebruik voor het zuiveringsproces te verminderen en grondstoffen uit het zuiveringsproces terug te winnen (circulariteit). We kijken naar de mogelijkheden om effluent en slib om te zetten in grondstoffen zoals water, vetzuren (PHA2USE) en biogas. Voor de (duurzame) verwerking van het zuiveringsslib werkt het waterschap samen met Slibverwerking Noord-Brabant (SNB). We bieden ca. 24.500 ton zuiveringsslib ter verwerking aan SNB. Deze deelneming zetten we voort. Een gedeelte van het zuiveringsslib, afkomstig van zuivering Sint Maartensdijk en Tholen, wordt tijdelijk verwerkt op de zuivering Bath. Dit is een samenwerking met waterschap Brabantse Delta. De uitbreiding van de slibinstallatie op zuivering Walcheren start in 2026. Deze gaat na ingebruikname ook het slib verwerken van zuivering Sint Maartensdijk en Tholen.

De komende jaren gaan we een visie op zuiveren ontwikkelen rekening houdend met de richtlijn stedelijk afvalwater. Daarnaast blijft de focus in de afvalwaterketen bij de instandhouding van de verschillende objecten, zodanig dat ze nu en in de toekomst goed blijven functioneren. Het beheer, onderhoud en renovatie van verschillende projecten is daarop afgestemd.

Wat hebben we daarvoor nodig?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting 2025 incl wijzigingen	Begroting 2026	MJB 2027	MJB 2028	MJB 2029	MJB 2030
Lasten	30.771	36.995	37.120	38.577	40.108	42.631	44.432	45.751
Baten	-1.324	-1.218	-1.218	-1.288	-1.223	-1.223	-1.223	-1.223
Saldo van baten en lasten voor bestemming	29.447	35.777	35.902	37.289	38.885	41.408	43.209	44.528
Stortingen	1.767	0	109	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	-756	-388	-622	-320	-56	-58	0	0
Saldo van mutatie reserves	1.011	-388	-513	-320	-56	-58	0	0
Saldo van baten en lasten na bestemming	30.458	35.389	35.389	36.969	38.829	41.350	43.209	44.528

Toelichting op wat hebben we daarvoor nodig?

De netto kosten voor het programma Afvalwaterketen stijgen in 2026 met € 1.580.000,- ten opzichte van de primaire begroting 2025. Deze stijging wordt veroorzaakt door hogere lasten van € 1.582.000,- stijging van de baten van € 70.000,- en een lagere onttrekking uit de reserve van € 68.000,- ter dekking van de incidentele kosten. De belangrijkste wijzigingen lasten/baten/onttrekkingen reserves zijn hieronder vermeld naar categorie:

Lasten

- € 350.000,- hogere personeelslasten door het opgestelde formatieplan en de loonontwikkeling conform CAO, lager door minder benodigde begeleiding projecten in 2026
- € 638.000,- hogere kapitaallasten door stijging rente en hogere afschrijvingslast door hogere activa (grotere projecten afgerond in 2025) .
- € 428.000,- hogere lasten door in de kadernota 2026 opgenomen indexatie voor prijsstijgingen;
- € 121.000,- lagere kosten door incidentele onderhoudskosten in 2025 (gasmotor) voor zuiveringen;
- € 217.000,- ontwikkelingen kadernota 2026 (uitbreiding monitoringprogramma PFAS/ integrale werkwijze beheer onderhoudsbeheersysteem);

Baten

De baten stijgen met € 70.000,- bestaande uit diverse kleinere stijgingen (SAZ+, onderhoud rioolgemalen gemeente Middelburg, afzet slib).

Inzet reserves

De onttrekking uit de reserves ligt € 68.000,- lager dan de primaire begroting 2025. In 2026 is een onttrekking voorzien van € 320.000,-. Dit betreft:

- € 215.000,- incidentele personeelslasten voor data op orde;
- € 55.000,- voor versnellingsproject lachgas;
- € 50.000,- voor adviesdiensten inrichting Onderhoudsbeheersysteem.

Overige ontwikkelingen

Emissie lachgas

Op zuiveringen ontstaat tijdens het stikstofverwijderingsproces lachgas (N₂O). Lachgas is een zeer sterk broeikasgas en zorgt voor een groot deel van onze CO₂-footprint. Om meer inzicht te verkrijgen in de condities waaronder lachgas ontstaat en om op basis daarvan reductiemaatregelen te bepalen, loopt er een landelijk versnellingsprogramma lachgasreductie. Waterschap Scheldestromen doet hieraan mee. Aangegeven is dat we vanaf 2025 voor 4 jaar de lachgasuitstoot op zuivering Walcheren en zuivering Breskens gaan monitoren en mogelijke maatregelen gaan testen. Na dit versnellingsprogramma moet duidelijk zijn hoe groot de lachgasemissie is van de zuiveringen en welke reductiemaatregelen er genomen kunnen worden. Dit draagt bij aan de verplichting van het verkleinen van de CO₂-footprint.

Hernieuwing richtlijn stedelijk afvalwater

De Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater stelt minimumeisen voor de zuivering van stedelijk afvalwater en is daarom een belangrijk kader voor het uitvoeren van de zuiveringstaak door de Nederlandse waterschappen. Potentieel kan herziening van de wetgeving gevolgen hebben voor de huidige bedrijfsvoering. Zo kan het zijn dat er eisen komen met betrekking tot het verwijderen van medicijnresten. Mogelijk zijn er dan aanvullende zuiveringsstappen nodig bij (enkele) van de zuiveringen. Ook wordt gekeken naar de effecten op energie- en grondstoffenverbruik bij het bepalen van maatregelen. We gaan een visie op zuiveren ontwikkelen rekening houdend met de hernieuwing van de richtlijn stedelijk afvalwater.

ZZS en PFAS

Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) zijn chemische stoffen die een aantal kenmerken hebben: ze zijn kankerverwekkend, ze zijn niet of zeer moeilijk afbreekbaar, ze zijn giftig bij lage concentraties, ze hopen zich op in het milieu en in levende wezens, of ze beschadigen het DNA waardoor ze erfelijke veranderingen kunnen veroorzaken. Nederland kent een structurele aanpak voor ZZS. Een aantal van deze stoffen komen via de riolering op de rioolwaterzuivering terecht en een deel komt daarna via een effluentlozing (gezuiverd afvalwater) in het oppervlaktewater terecht.

Op dit moment krijgen vooral de Poly- en perfluoralkylstoffen (PFAS) veel aandacht. Met name in de Westerschelde zijn hoge concentraties aangetroffen die terug te leiden zijn naar lozingen door bedrijven in Antwerpen en omgeving. In onderzoeken bij een beperkt aantal zuiveringen in Nederland zijn deze stoffen ook aangetoond in wisselende hoeveelheden. Het waterschap heeft de aanwezigheid van PFAS in het gezuiverde afvalwater van de zuiveringen laten onderzoeken. De rapportage is inmiddels afgerond. In overleg met de RUD wordt mogelijk brononderzoek uitgevoerd. Dit sluit aan bij de voorgestelde lijn vanuit de Unie van Waterschappen, om de vervuiling bij de bron aan te pakken.

SAZ+ en samenwerking met bedrijfsleven

De rioolgemalen, (pers)leidingen en zuiveringen maken onderdeel uit van de waterketen waarbij ook het gemeentelijk rioolstelsel hoort. Daarom werken we samen met de 13 Zeeuwse gemeenten en Evides Drinkwater in de 'Samenwerking Afvalwaterketen Zeeland' (SAZ+). We werken aan een toekomstbestendige waterhuishouding in het stedelijk gebied en aan het verbeteren van de kwaliteit en efficiëntie van de waterketen. Regenwater moet zoveel mogelijk worden gescheiden van afvalwater om de rioolwaterzuiveringsinstallaties niet extra te belasten.

In de huidige situatie hebben bedrijven geen zetel in dit samenwerkingsverband. In het bestuursakkoord van het waterschap is aangegeven om kennisuitwisseling met het bedrijfsleven te initiëren als alle samenwerkingspartners het hier mee eens zijn. In overleg met de klankbordgroep leden van de SAZ+ onderzocht hoe we het contact en de kennisuitwisseling met het bedrijfsleven kunnen vergroten. Al in de huidige situatie

worden op diverse vlakken met bedrijven opgetrokken voor kennisuitwisseling op het gebied van watertechnologie, aannemerij, leveranciers en ingenieursbureaus. Mogelijk zijn er op het gebied van stedelijk wateropgave en zoetwaterbeschikbaarheid samenwerkingen te creëren.

Actualisatie Nota rioleringen

In de nota rioleringen worden de kaders vanuit het waterschap vastgesteld voor de afstemming over de gemeentelijke watertaken. De huidige nota rioleringen is verouderd en actualisatie is noodzakelijk. Dit betreft zowel het updaten van bestaande onderwerpen, als het uitwerken van nieuwe thema's zoals de Omgevingswet. In relatie tot de omgevingswet wordt bepaald of de kaders worden opgenomen in de waterschapsverordening. Afstemming met de Zeeuwse gemeenten wordt zoveel mogelijk via de SAZ+ gedaan. De nota wordt geschreven door het waterschap. Voor het uitwerken van de verschillende thema's kan externe ondersteuning door adviesbureaus nodig zijn. Inmiddels zijn we gestart met het project om te komen tot een geactualiseerde Nota rioleringen.

Fosfaatterugwinning bij SNB

Bij het zuiveren van afvalwater ontstaat zuiveringsslib. Het slib van waterschap Scheldestromen gaat naar Slibverwerking Noord-Brabant (SNB). Het waterschap is, samen met de andere toevoerende waterschappen, aandeelhouder van SNB. Het zuiveringsslib bevat fosfaat, een waardevolle grondstof. Begin 2024 is er een overeenkomst gesloten tussen SNB en SusPhos om binnen enkele jaren een fosfaatrecyclingfabriek te realiseren op het terrein van SNB. De besluitvorming is doorgeschoven naar het 1e kwartaal 2026. De DEI+ subsidieaanvraag van 30 miljoen euro is goedgekeurd en de milieuvergunning is ingediend. De beoogde ingebruikname van de fosfaatrecyclingfabriek is voorzien voor begin 2028.

Waterzande

Het nieuw ontworpen stranddorp aan de Zeedijk bestaat uit een groot buurtplein met 200 residenties, een wandelpromenade, een strand en een beach club. Het ingezamelde afvalwater wordt met een nieuw rioolgemaal Waterzande via een nieuw aan te leggen persleiding aangesloten op de zuivering Kloosterzande. Om het afvalwater te kunnen verwerken wordt de zuivering Kloosterzande hiervoor beperkt aangepast. Het rioolgemaal en de persleiding worden aangelegd door de projectontwikkelaar en vervolgens overgedragen aan het waterschap. Naar verwachting zullen de eerste woningen vanaf begin 2026 beginnen met het lozen van afvalwater.

Programma Bestuur en Organisatie

Wat willen we bereiken?

Inleiding

Het programma Bestuur en Organisatie ondersteunt het dagelijks werk en de projecten van het waterschap. Het zorgt dat het waterschapswerk veilig, efficiënt en rechtmatig kan worden uitgevoerd. Daar waar de waterschapsorganisatie of de opgaven van het waterschap groeien, groeit bestuur en organisatie mee. Voor de uitvoering van het waterschapswerk wordt goede digitale informatie steeds belangrijker, evenals de beveiliging daarvan. Verder hebben wettelijke ontwikkelingen en landelijke bijdragen impact op de kosten. Ook verwacht de maatschappij steeds meer van ons op het gebied van communicatie en participatie.

Doelstellingen

De belangrijkste opgaven voor het programma Bestuur en Organisatie zijn in 2026 het versterken van de digitale weerbaarheid van het waterschap, waarbij de Europese NIS2-richtlijn wordt geïmplementeerd. Hiermee verkleinen we onder meer de kans dat digitale dreigingen leiden tot verstoring van het waterschapswerk. Tegelijkertijd is een goede informatievoorziening en archivering belangrijk om de taken van het waterschap goed uit te kunnen voeren en onderbouwd en transparant keuzes te kunnen maken. Hierbij sluiten we aan op de landelijk vastgestelde standaarden en richtlijnen.

Bevordering en borging van rechtmatigheid blijft een belangrijk thema in 2026, met als doel dat hierover na afloop van het boekjaar een goedkeurende verklaring kan worden afgegeven. Waterschap Scheldestromen wil daarnaast een transparante overheid zijn die de omgeving betreft bij het werk, daarvoor communiceren we over ons werk, bieden we ruimte voor participatie en stellen we informatie openbaar beschikbaar. De organisatie van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) moet gesteld staan om in te spelen op de ingrijpende veranderingen die voortvloeien uit de invoering van de Omgevingswet, de netcongestie en het nieuwe belastingstelsel.

Op al deze onderwerpen zijn het onze medewerkers die het werk uitvoeren. We hebben zorg voor hun veiligheid en welzijn, zorgen dat zij geschikte bedrijfsmiddelen tot hun beschikking hebben en zorgen dat medewerkers geworven en geschoold worden om de opgaven van het waterschap te kunnen realiseren.?

Prestatie indicatoren uit het bestuursakkoord:

Bedrijfsvoering

- Van de aangevraagde vergunningen wordt tenminste 95% binnen vastgestelde termijn behandeld.
- Het waterschap voldoet in 2027 voor 90% aan de Baseline informatiebeveiliging overheid.
- De streefwaarde van het weerstandsvermogen is niveau B (1,4 - 2,0).

Wat gaan we daarvoor doen?

Wat gaan we hiervoor doen?

Een belangrijke opgave is het versterken van de digitale weerbaarheid van het waterschap, waarbij de Europese NIS2-richtlijn wordt geïmplementeerd. Dit vraagt onder meer monitoring van het netwerk, aanpassing van systemen en processen en verbetering van onze fysieke toegangsbeveiliging.

Ter bevordering en borging van rechtmatig en doelmatig inkopen wordt het contractmanagement in de organisatie verder geprofessionaliseerd. In 2026 wordt een nieuw financieel systeem in gebruik genomen en doorontwikkeld, dat ook hieraan bijdraagt.

Nieuwe landelijke wetten en regelgeving stellen steeds meer eisen aan de bedrijfsvoering. Om de primaire taken te kunnen realiseren is groei noodzakelijk. De komende jaren breiden we de personeelsformatie uit. Dat doen we onder meer voor het uitvoeren van projecten, zodat we meer investeringsprojecten kunnen realiseren en minder afhankelijk zijn van inhuur. Om de groei van ons personeelsbestand mogelijk te maken krijgen recruitment, duurzame inzetbaarheid en scholing van onze medewerkers extra aandacht.

2. Beleidsbegroting

Ontwikkeling van goede informatievoorziening blijft onverminderd belangrijk om de doelen van de organisatie te kunnen realiseren en is tevens onmisbaar in de doorontwikkeling van assetmanagement. De mogelijkheden en beperkingen die kunstmatige intelligentie voor ons werk kan betekenen worden in 2026 nader verkend op basis van het landelijke AI-Kompas. Waterschap Scheldestromen is voornemens toe te treden tot de gemeenschappelijke regeling Zeeuws Archief.

Het onder de aandacht brengen van het waterschapswerk en het meenemen van het publiek bij ons werk krijgt extra aandacht in de communicatie. Op basis van de landelijke planning wordt de Wet Open Overheid geïmplementeerd, wat bijdraagt aan de transparantie en communicatie over ons belangrijke waterschapswerk.

Bij toezicht en handhaving wordt ingezet op het versterken van toezicht op kabels en leidingen, mede door de stijging van graafoctiviteiten, en op de uitvoering van de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht. Daarnaast wordt uitvoering gegeven aan nieuwe taken die voortvloeien uit de aanpassing van het belastingstelsel per 2026, waaronder regievoering met partners, het maken van prijsafspraken met bedrijven en het bemonsteren van afvalwater.

Het besluit over de verkoop van kantoor Terneuzen wordt uitgevoerd. Ook start de voorbereiding om gesteld te staan voor de waterschapsverkiezingen van maart 2027.

Verder gaat het dagelijks werk van het programma Bestuur & Organisatie in 2026 door. Zoals het aankopen van percelen voor investeringsprojecten, verpachten van gronden in ons eigendom, zorgdragen voor de juiste facilitaire- en ICT-middelen die medewerkers nodig hebben om hun werk te doen, voeren van de financiële administratie, beheren van software en de archieven, adviseren over juridische en inkoopvraagstukken en het verlenen van vergunningen.

Wat hebben we daarvoor nodig?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting 2025 incl wijzigingen	Begroting 2026	MJB 2027	MJB 2028	MJB 2029	MJB 2030
Lasten	43.194	48.829	48.909	54.762	56.036	58.052	59.890	61.679
Baten	-4.960	-4.384	-4.384	-4.705	-4.419	-4.273	-4.273	-4.273
Saldo van baten en lasten voor bestemming	38.234	44.445	44.525	50.057	51.617	53.779	55.617	57.406
Stortingen	474	0	290	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	-1.930	-1.473	-1.843	-2.724	-576	-140	-100	-100
Saldo van mutatie reserves	-1.456	-1.473	-1.553	-2.724	-576	-140	-100	-100
Saldo van baten en lasten na bestemming	36.778	42.972	42.972	47.333	51.041	53.639	55.517	57.306

Toelichting op wat hebben we daarvoor nodig?

De netto kosten voor het programma Bestuur en Organisatie stijgen in 2026 met € 4.361.000,- ten opzichte van de primaire begroting 2025. Deze stijging wordt veroorzaakt door hogere lasten van € 5.933.000,- hogere baten van € 321.000,- en een hogere onttrekking uit de reserve van € 1.251.000,- ter dekking van de incidentele kosten.

Lasten

De toename wordt met name verklaard door:

2. Beleidsbegroting

Indexering van budgetten voor inflatie met 2,6% (€ 545.000,-).

Informatisering en automatisering

- Aansluiting bij het Security Operations Center van Het Waterschapshuis zorgt voor 24/7 monitoring van het netwerk op het vlak van informatiebeveiliging. De bijdrage hiervoor bedraagt € 175.000,-.
- Door groei van het aantal medewerkers en toenemend gebruik van geografische informatie stijgen de licentiekosten met € 118.000,- en de personele kosten.
- Vervanging en aanpassing van applicaties is nodig om te voldoen aan landelijke standaarden, wet- en regelgeving, en de informatiebehoefte voor assetmanagement. Tezamen met de verplichte aansluiting bij DigiD en eHerkenning is hiervoor € 451.000,- geraamd.
- Voor de verkenning van de mogelijkheden van kunstmatige intelligentie voor ons waterschap en de toepassing van uitkomsten is € 75.000,- geraamd.
- Optimalisaties leiden tot een structurele verlaging van telefoon- en internetkosten van € 50.000,-.
- Uitbreiding van kantoorautomatisering leidt tot € 80.000,- aanvullende kosten voor beheer en onderhoud daarvan.
- Voor de vernieuwing van de serverruimte inclusief verbeterde beveiliging en energiezuinige oplossingen is eenmalig € 300.000 benodigd.

Personeel en organisatie

- Afspraken vanuit de CAO 2025-2026 brengen naar verwachting een kostenstijging van € 107.000,- met zich mee.
- Het vervallen van de landelijke compensatieregeling transitievergoeding bij langdurige arbeidsongeschiktheid per 1 juli 2026 leidt tot een verwachte kostenstijging van € 40.000,-.
- Als gevolg van groei van de organisatie en een hogere in- en doorstroom van medewerkers stijgen de kosten voor opleidingen en duurzame inzetbaarheid met € 250.000,-.
- Verdere digitalisering van HRM-processen en het inrichten van een digitale leeromgeving leiden tot € 210.000 aan uitgaven.
- Het nieuwe E-HRM systeem leidt tot een structurele besparing van € 40.000,-.
- De structurele borging van organisatiebeleid en -beheer, Vereniging werken voor waterschappen en de OR leiden tot € 70.000,- aan structurele kosten.
- Arbeidsmarktcommunicatie en recruitment krijgen structureel extra prioriteit. Formatie-uitbreiding hiervoor leidt tot aanvullende personeelskosten.

Facilitaire dienst

- Stijgende kosten van het wagenpark door groei van de organisatie, hogere voertuig- en brandstof prijzen, fiscale aanpassingen, verzekeringen en onderhoud leiden tot een verhoging van leasekosten van € 480.000,- per jaar.
- Als gevolg van cao-afspraken wordt € 148.000 aan extra kosten voor schoonmaak- en beveiligingswerkzaamheden verwacht.
- Onderhoud en verduurzamingsvraagstukken van ouder wordende gebouwen leiden tot € 194.000,- aan extra kosten.

2. Beleidsbegroting

- Het vervallen van het contract voor warmte-koudelevering in Middelburg leidt tot een verlaging van het energiebudget van € 155.000,-.

Arbo

- Arbo-normen voor het opladen en brandveilig opslaan van accu's leiden tot de eenmalige kosten van € 100.000,-.
- Een vergunningplicht vraagt om risicoanalyses en extra gasmeters op de drie gashoudende zuiveringen. De kosten hiervoor bedragen €147.000,-.
- Om te kunnen voldoen aan de eisen en ontwikkelingen op het gebied van arboveiligheid en milieu wordt de formatie hiervoor uitgebreid.

Juridische zaken

- Prijsstijgingen en meer grondtransacties leiden tot € 25.000,- aan extra kosten voor taxaties.

Communicatie

- Toegankelijke communicatie, het actief meenemen van de Zeeuwse bevolking met o.a. publieksbijeenkomsten, ontwikkeling van video's over de wettelijke taken, online campagnes, het begrijpelijker maken van P&C documenten en voorbereiding van communicatie rondom de waterschapsverkiezingen leiden tot € 233.000,- aan hogere kosten.
- Hogere verwachtingen vanuit de omgeving en extra communicatie die voortkomt uit het groeiende aantal projecten leidt tot uitbreiding van de formatie.

Financiën

- De combinatie van toenemende complexiteit van financiële processen en behoefte aan transparantie en verantwoording, groei van de organisatie en het aantal investeringsprojecten vraagt om versterking van de capaciteit op het financieel beheer.

Vergunningverlening, toezicht en handhaving

- Om te kunnen voldoen aan privacy- en gegevensbeschermingswetgeving stijgen personele lasten.
- De stijging van graafactiviteiten en de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht vragen om versterking van toezicht.

Projectrealisatie

- De kosten voor bijdrage aan een vakbeurs en digitaal platform voor de bouw zijn naar beneden bijgesteld met €32.000,-.

Personeelslasten

De bovenstaande ontwikkelingen leiden tot hogere personeelslasten (€ 1.815.000,-), voornamelijk door uitbreiding van formatie voor informatievoorziening en archivering, recruitment, arbo, communicatie, gebouwenbeheer, financieel beheer en vergunningverlening en toezicht & handhaving.

Baten

De baten stijgen met € 321.000,-. De wijzigingen bestaan uit;

- Extra dienstverlening aan onder meer huurders levert naar verwachting €130.000 meer op.
- Het langer doorlopen en uitbreiden van huurovereenkomsten van de kantoren levert naar verwachting €191.000 meer inkomsten op.

Inzet reserves

De onttrekking aan de reserves ligt € 1.251.000,- hoger ten opzichte van de primaire begroting 2025.

Een deel (€ 2.724.000,-) van de bovengenoemde lasten wordt in 2026 bekostigd uit daarvoor gevormde bestemmingsreserves:

- informatieveiligheid € 665.000,- onder andere voor netwerkmonitoring, informatie op orde en voldoen aan wet- en regelgeving
- Assetmanagement € 170.000,- voor doorontwikkeling assetmanagement organisatiebreed
- Arbo maatregelen zuiveringen (risicoanalyse en aanschaf apparatuur) € 219.000,-
- Incidentele kosten Voorjaarsnota 2024 management informatie € 50.000,-
- Diverse incidentele kosten Kadernota 2026 € 1.620.000,- (vernieuwing serverruimte, aanpassing steunpunt Eindewege, opleiding M365).

Overige ontwikkelingen

Huisvesting:

Ten tijde van het opstellen van de meerjarenbegroting was het AV-besluit over de verkoop van kantoor Terneuzen nog niet bekend. Financiële consequenties daarvan komen daarom nog niet tot uiting in dit document.

Waterschapsbrede thema's

Biodiversiteit:

De evaluatie van de nota biodiversiteit 2018 is afgerond en wordt bestuurlijk voorgelegd. Verschillende activiteiten gericht op biodiversiteitsverbetering worden momenteel opgepakt zoals de pilot maaien, implementatie van de gedragscode bestendig beheer en onderhoud en het onderzoek Future Dikes.

Energietransitie:

Na vaststelling van RES 2.0 eind 2024, vindt vanaf 2025 de uitwerking plaats. Scheldestromen is hierbij actief betrokken via deelname aan het ambtelijk kernteam RES en het bestuurlijk kernteam RES, waar de uitwerking van het RES energiebeleid wordt gecoördineerd.

Innovatie:

De inzet op innovaties in de uitvoering van de taken wordt afzonderlijk binnen de afdelingen opgepakt. Momenteel vindt een inventarisatie plaats om inzicht te krijgen in de lopende innovaties binnen Scheldestromen.

Klimaatadaptatie:

Via uitvoering van de kerntaken draagt Scheldestromen bij aan de realisatie van de Klimaat Adaptatie Strategie Zeeland (KASZ). Als onderdeel hiervan is Scheldestromen betrokken bij de uitwerking van de in 2024 vastgestelde geactualiseerde uitvoeringsagenda.

Duurzaamheid en circulaire economie:

Vanaf medio 2025 worden de thema's duurzaamheid en circulaire economie actief opgepakt.

Dekkingsmiddelen

Wat hebben we daarvoor nodig?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting 2025 incl wijzigingen	Begroting 2026	MJB 2027	MJB 2028	MJB 2029	MJB 2030
Lasten	-22	0	0	0	0	0	0	0
Baten	-130.406	-135.170	-137.166	-144.121	-156.369	-168.705	-182.038	-194.143
Saldo van baten en lasten voor bestemming	-130.427	-135.170	-137.166	-144.121	-156.369	-168.705	-182.038	-194.143
Stortingen	4.735	0	1.996	9.771	0	0	0	0
Onttrekkingen	-4.430	-3.240	-3.240	-16.358	-4.600	-2.600	-1.700	-800
Saldo van mutatie reserves	305	-3.240	-1.244	-6.587	-4.600	-2.600	-1.700	-800
Saldo van baten en lasten na bestemming	-130.122	-138.410	-138.410	-150.708	-160.969	-171.305	-183.738	-194.943

Toelichting op wat hebben we daarvoor nodig?

Het saldo van de dekkingsmiddelen is als volgt opgebouwd:

- Belastingopbrengsten 2026 € 141,2 miljoen en € 0,5 miljoen aan invorderingskosten. Daarnaast is er een begroot bedrag van € 2,2 miljoen opgenomen voor kwijtschelding en oninbaar.
De toelichting van de belastingopbrengst is opgenomen in hoofdstuk 2.3.
- Dividend € 3,0 miljoen
In de begroting 2026 en meerjarenraming is jaarlijks rekening gehouden met een dividendopbrengst van de aandelen Nederlandse Waterschapsbank (NWB) van € 3,0 miljoen. De besluitvorming over de hoogte van de uitkering vindt jaarlijks plaats door de NWB bij de besluitvorming over het jaarrekeningresultaat. Als er sprake is van een hogere uitkering zal die via een begrotingswijziging worden toegevoegd aan de algemene reserve watersysteembeheer.
- Leges € 0,3 miljoen
In de begroting 2026 en meerjarenraming is jaarlijks rekening gehouden met een opbrengst van € 0,3 miljoen aan leges. De retributieopbrengst voor zoetwateeraanlagen van € 0,33 miljoen is vanaf 2026 in verband met het nieuwe belastingstelsel vervallen en opgenomen als tariefdifferentiatie onbebouwd voor de wateraanvoerprojecten.
- Rechtenheffing zuiveringsheffing en contractbedrijven Zuiveringsheffing € 1,28 miljoen
Met ingang van 2026 is in het nieuwe belastingstelsel opgenomen dat separate afvalwaterstromen niet meer via de zuiveringsheffing worden bekostigd maar via een privaatrechtelijke overeenkomst. Dit betreft naar schatting jaarlijks 14.000 vervuilingseenheden. Voor 2026 is dit begroot op € 1.28 miljoen.

- **Reserves (toevoeging) € 9,771 miljoen**
Er wordt een bedrag van € 6,1 miljoen toegevoegd aan bestemmingsreserves voor de eenmalige kosten zoals opgenomen in de Kadernota 2026. De onttrekking uit deze bestemmingsreserves loopt via de programma's omdat daar ook de kosten zijn opgenomen.
Er wordt een bedrag van € 3,565 miljoen toegevoegd aan de egalisatiereserve ongebouwd en € 0,062 miljoen aan de egalisatiereserve natuur. Dit bedrag is in 2026 ingezet (zie onttrekkingen hieronder)
- **Reserves (onttrekking) € 16,358**
Er vindt een onttrekking plaats in 2026 van € 6,14 miljoen uit de algemene reserves voor de eenmalige kosten zoals opgenomen in de Kadernota 2026. Dit bedrag is zoals hiervoor vermeld toegevoegd aan de bestemmingsreserves. Daarnaast is er in 2026 een onttrekking van € 3,637 miljoen uit de algemene reserves voor de tariefstelling ongebouwd en natuur. Dit betreft een correctie op het kostenaandeel wegen vooruitlopend op de invoering van de wegenheffing in 2027. Via de bestemmingsreserves ongebouwd en natuur is dit bedrag ingezet als de correctie op het wegenaandeel, vooruitlopend op de invoering van de wegenheffing in 2027.

2.3 Raming belastingopbrengsten

Criteria, grondslagen en kwijtscheldingsbeleid

De (netto)kosten worden gedekt door drie heffingen:

- Watersysteemheffing;
- Zuiveringsheffing;
- Verontreinigingsheffing.

Watersysteemheffing

De watersysteemheffing betreft de kosten van het watersysteembeheer met inbegrip van de zorg voor de waterkeringen, de directe lozingen op oppervlaktewater, het wegenbeheer en het passief deel van het zuiveringsbeheer.

Zuiveringsheffing

De zuiveringsheffing dekt de kosten van het transporteren en het zuiveren van afvalwater op rwzi's en de kosten van slibverwerking. De kosten van het passief gedeelte van het waterkwaliteitsbeheer (gedeelte van planvorming, beheersing van lozingen e.d.) zijn bij het watersysteembeheer ondergebracht.

Verontreinigingsheffing

De verontreinigingsheffing wordt geheven van degenen die direct lozen op het oppervlaktewater (iba's, septictanks). De opbrengst komt ten goede aan het watersysteembeheer.

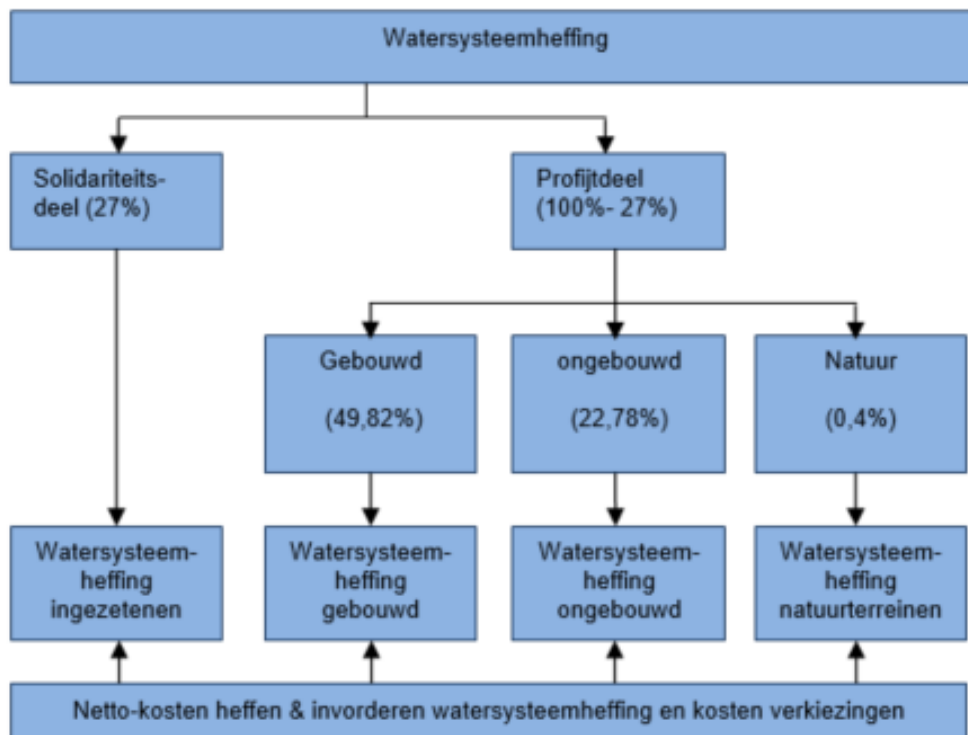
Als de totale benodigde opbrengst zuiveringsheffing is bepaald wordt op basis van het aantal vervuilingseenheden het tarief voor de zuiveringsheffing berekend.

De benodigde opbrengst voor het watersysteembeheer wordt op basis van de nieuwe Kostentoedelingsverordening 2026 toegerekend aan de belanghebbende categorieën. In de kostentoedelingsverordening zijn voor het watersysteembeheer per categorie de volgende kostenaandelen vastgelegd:

- Ingezetenen 27,00% (was 30%)
- Gebouwd 49,82% (was 51,42%)
- Ongebouwd 22,78% (was 18,19%)
- Natuurterreinen 0,40% (was 0,39%)

De tarieven kunnen vervolgens bepaald worden op grond van de heffingseenheden.

In het hierna volgende schema is de kostentoedeling voor het watersysteemheffing voor de verschillende categorieën weergegeven:

Kwijtscheldingsbeleid

Het kwijtscheldingsbeleid wordt door Sabewa Zeeland uitgevoerd aan de hand van de door de AV vastgestelde kwijtscheldingsnormen. Deze is vastgesteld op 100%. Dat wil zeggen dat in de regel kwijtschelding wordt verleend aan belastingschuldigen met een inkomen op of onder bijstandsniveau. In beginsel is deze norm 90% maar het waterschap Scheldestromen kent een ruimhartiger kwijtscheldingsbeleid door de norm te stellen op 100%. Alle gemeenten in Zeeland hanteren dezelfde norm. Sabewa Zeeland voert ook voor de niet aangesloten gemeenten het kwijtscheldingsbeleid uit. Door samen te werken wordt bereikt dat het indienen en afhandelen van verzoeken om kwijtschelding eenvoudiger is. De belastingschuldige hoeft maar één aanvraagformulier (met bijlagen) voor kwijtschelding van gemeentelijke - en waterschapsbelastingen in te dienen.

De AV heeft op 13 november 2013 besloten om met ingang van 2014 de kwijtscheldingsnormen te verruimen voor ondernemers (eenmansbedrijven) voor belastingschulden met betrekking tot de privéhuishouding, met de netto-kosten van kinderopvang en voor personen van 65 jaar en ouder de kwijtscheldingsnorm te verhogen tot 100% van de van toepassing zijnde netto AOW-bedragen.

In 2016/2017 heeft een werkgroep de Leidraad kwijtschelding beoordeeld. Dit met het doel deze zo mogelijk te verduidelijken en/of te vereenvoudigen. De aangepaste Leidraad kwijtschelding is op 27 januari 2017 door het dagelijks bestuur van Sabewa Zeeland vastgesteld.

In 2019 is de Leidraad opnieuw door SaBeWa Zeeland beoordeeld en waar nodig aangepast. Hierbij is ook vooral gekeken naar de juistheid van de informatie in de Leidraad en de leesbaarheid. Ook zijn in deze aanpassingen in de bepalingen omtrent het autobezit aangepast.

Het recht op kwijtschelding wordt aan het begin van het belastingjaar beoordeeld door toezending van persoonsgegevens van die belastingplichtigen die het voorgaande jaar kwijtschelding hebben ontvangen aan de Stichting Inlichtingenbureau. Deze Stichting is een onderdeel van het ministerie van Sociale zaken en werkgelegenheid en toetst aangeleverde gegevens aan de wettelijke normen voor inkomen, vermogen en voertuigbezit, een en ander volgens de daarvoor geldende landelijke regeling.

De kwijtscheldingsregelgeving is met ingang van 2023 gewijzigd ten aanzien van de vermogensnormen. Sabewa Zeeland heeft hiervoor een voorstel ter vaststelling toegestuurd aan de deelnemers. Dit om eenduidigheid in de regelgeving te bewerkstelligen met ingang van 2023. Op 14 december 2022 is de verordening Kwijtschelding waterschapsbelasting vastgesteld, waarin naast de bestaande regelingen / normen de wijziging van de vermogensnormen met ingang van 1-1-2023 is opgenomen.

Kwijtschelding wordt alleen verleend voor de watersysteemheffing ingezetenen en de zuiveringsheffing- en verontreinigingsheffing huishoudens.

Berekening belastingopbrengsten 2026

De kosten en opbrengsten van de programma's zijn hieronder weergegeven. In de nota “kostentoerekening en onderbouwing tarieven 2011” is de methodiek van de doorberekening van personeelslasten, kapitaallasten en ondersteunende kosten naar de primaire taken vastgelegd. Ook de verdeling naar de categorieën op basis van de kostentoedelingsverordening is opgenomen. Dit resulteert in een bedrag aan netto kosten per taak en uiteindelijk in de te realiseren opbrengsten voor de watersysteemheffing en zuiveringsheffing. In onderstaande tabel zijn de kosten en opbrengsten voor watersysteembeheer en zuiveringsbeheer (kostendragers) opgenomen.

2. Beleidsbegroting

Bedragen x € 1.000

	Rekening 2024			Begroting 2025 na 3e wijz			Begroting 2026		
	Totaal	Water-systeem-beheer	Zuiverings-beheer	Totaal	Water-systeem-beheer	Zuiverings-beheer	Totaal	Water-systeem-beheer	Zuiverings-beheer
Programmakosten (netto):									
Waterkeringen	11.351	11.351		12.616	12.616	0	12.975	12.975	
Watersystemen	36.463	35.858	605	40.261	40.261	0	44.484	44.484	
Wegen	7.631	7.631		7.172	7.172	0	8.947	8.947	
Afvalwaterketen	29.447		29.447	35.389	0	35.389	36.969		36.969
Bestuur en organisatie	33.899	24.847	9.053	39.634	26.936	12.698	43.551	29.992	13.559
Totale netto kosten	118.791	79.687	39.105	135.072	86.985	48.087	146.926	96.398	50.528
Dekking kosten:									
Overige retributies	-247	-247		-330	-330	0	0	0	
Precario	0	0		0	0	0			
Opbrengst leges	-405	-405		-300	-300	0	-300	-300	
rechtenheff/ovk ZH							-1.282		-1.282
Rente/Vpb	-22	-11	-11	0	0	0			
Dividend	-4.604	-4.604		-3.835	-3.835	0	-3.000	-3.000	
Algemene reserve (niet in programmakosten)	3.001	184	2.817	-1.405	-1.405	0	-1.880	-1.880	0
Totaal dekking	-2.277	-5.083	2.806	-5.870	-5.870	0	-6.462	-5.180	-1.282
Totaal	116.514	74.604	41.911	129.202	81.115	48.087	140.464	91.218	49.246
Categoriekosten									
Kwijtschelding	1.895	947	948	2.199	1.099	1.100	2.000	1.000	1.000
Oninbaar	-337	-338	1	324	139	185	200	86	114
Opbrengst invorderingskst	-760	-489	-271	-530	-344	-186	-530	-344	-186
Verkiezingen	72	72		22	22	0	102	102	
Categ.kn. Heff	4.263	2.330	1.933	3.143	1.745	1.398	3.680	2.143	1.537
Tariefeg.reserves	-3.874	-1.456	-2.418	161	-296	457	-4.707	-4.707	0
Totaal cat. kn	1.259	1.066	193	5.319	2.365	2.954	745	-1.720	2.465
Te dekken door heff	117.773	75.670	42.104	134.523	83.482	51.041	141.209	89.501	51.708
Totaal zuiv.heff	46.049		46.049	51.041		51.041	51.708		51.708
Totaal watersyst.hef	79.899	79.899		83.482	83.482		89.501	89.501	
Resultaat	-8.175			0			0		

Berekening categoriekosten watersysteembeheer 2026

De kosten van het watersysteembeheer worden op basis van de Kostentoedelingsverordening 2021 toegerekend aan de belanghebbende categorieën. In onderstaande tabel zijn de kosten van het watersysteembeheer verdeeld naar de verschillende belastingcategorieën.

2. Beleidsbegroting

Bedragen x € 1.000

Begroting 2026	Totaal	Taken		categorieën watersysteem				VH	ZH
Programma's		Watersysteem beheer	Zuiverings beheer	Inge- zetenen	Gebouwd	Onge- bouwd	Natuur		
				27,00%	49,82%	22,78%	0,40%		
Waterkeringen	12.975	12.975	0	3.503	6.464	2.956	52		
Watersystemen	44.484	44.484	0	12.011	22.162	10.133	178		
Wegen	8.947	8.947	0	2.416	4.457	2.038	36		
Afvalwaterketen	36.969	0	36.969	0	0	0	0		36.969
Bestuur en organisatie	43.551	29.992	13.559	8.098	14.942	6.832	120		13.559
Totale netto kosten programma's	146.926	96.398	50.528	26.027	48.025	21.959	386	0	50.528
Dekking kosten (overige opbrengsten):									
Overige retributies	0	0	0	0	0	0	0		
Precario	0	0	0	0	0	0	0		
Opbrengst leges	-300	-300	0	-81	-149	-68	-1		
Rechtenheff/ovk ZH	-1.282	0	-1.282	0	0	0	0		-1.282
Dividend	-3.000	-3.000	0	-810	-1.495	-683	-12		
Inzet algemene reserves	-1.880	-1.880	0	-508	-937	-428	-8		
Totaal dekking	-6.462	-5.180	-1.282	-1.399	-2.581	-1.180	-21	0	-1.282
Totaal kosten programma's - overige opbrengsten	140.464	91.218	49.246	24.629	45.445	20.779	365	0	49.246
Opbrengst VH tgv watersysteem				-271	-499	-228	-4	1.002	
Totale kosten per categorie (excl categoriekosten)				24.358	44.946	20.551	361		49.246
Categoriekosten									
Kwijtschelding (voor ingezetenen en ZH)	2.000	1.000	1.000	1.000					1.000
Oninbaar	200	86	114	60	18	8			114
Bijdrage	-530	-344	-186	-105	-175	-64			-186
Verkiezingen	102	102	0	102					
Kosten heffen en innen	3.680	2.143	1.537	651	1.273	219			1.537
Van categ.kn Heff ongebouwd gaat 17% naar natuur						-28	28		
Inzet egalisatiereserves	-4.707	-4.707	0	-280	-800	-3.565	-62		
Totaal categoriekosten	745	-1.720	2.465	1.428	316	-3.430	-34	0	2.465
Te dekken door heffingen	141.209	89.501	51.708	25.786	45.262	17.121	327	1.002	51.711
Totaal zuiveringsheffing	51.708		51.708						
Totaal watersysteemheffing	89.501	89.501							
Resultaat	0								

Berekening belastingopbrengsten 2027-2030

In onderstaande tabel zijn de benodigde meerjarige belastingopbrengsten (2026-2029) voor watersysteembeheer en zuiveringsbeheer berekend.

2. Beleidsbegroting

Bedragen x € 1.000

Programma	2027			2028			2029			2030		
	Totaal	Water-systeem-beheer	Zuiverings-beheer	Totaal	Water-systeem-beheer	Zuiverings-beheer	Totaal	Water-systeem-beheer	Zuiverings-beheer	Totaal	Water-systeem-beheer	Zuiverings-beheer
Programmakosten (netto):												
Waterkeringen	13.934	13.934		15.747	15.747		17.677	17.677		22.175	22.175	
Watersystemen	46.768	46.768		49.640	49.640		55.296	55.296		57.915	57.915	
Wegen	10.397	10.397		10.929	10.929		12.039	12.039		13.019	13.019	
Afvalwaterketen	38.829		38.829	41.350		41.350	43.209		43.209	44.528		44.528
Bestuur en organisatie	47.259	32.497	14.762	49.857	34.364	15.493	51.735	35.832	15.903	53.524	37.136	16.388
Totale netto kosten	157.187	103.596	53.591	167.523	110.680	56.843	179.956	120.844	59.112	191.161	130.245	60.916
Dekking kosten:												
Overige retributies												
Opbrengst leges	-300	-300		-300	-300		-300	-300		-300	-300	
Rechtenheff/ovk ZH	-1.332		-1.332	-1.420		-1.420	-1.479		-1.479	-1.510		-1.510
Dividend	-3.000	-3.000		-3.000	-3.000		-3.000	-3.000		-3.000	-3.000	
Inzet algemene reserve (niet in programmakosten)	-1.800	-1.800		-1.800	-1.800		-1.300	-1.300		-800	-800	
Totaal dekking	-6.432	-5.100	-1.332	-6.520	-5.100	-1.420	-6.079	-4.600	-1.479	-5.610	-4.100	-1.510
Totaal	150.755	98.496	52.259	161.003	105.580	55.423	173.877	116.244	57.633	185.551	126.145	59.406
Categoriekosten												
Kwijtschelding	2.140	1.070	1.070	2.290	1.145	1.145	2.450	1.225	1.225	2.622	1.311	1.311
Oninbaar	214	92	122	229	98	131	245	105	140	262	113	149
Bijdrage	-530	-344	-186	-530	-344	-186	-530	-344	-186	-530	-344	-186
Verkiezingen	102	102		102	102		102	102		102	102	
Categ.kn. Heff	3.680	2.143	1.537	3.680	2.143	1.537	3.680	2.143	1.537	3.680	2.143	1.537
Tariefeg.reserves	-2.800	-1.800	-1.000	-800	-400	-400	-400	-200	-200			
Totaal cat. kn	2.806	1.263	1.543	4.971	2.744	2.227	5.547	3.031	2.516	6.136	3.325	2.811
Te dekken door heff	153.560	99.760	53.800	165.974	108.326	57.648	179.424	119.276	60.148	191.686	129.467	62.219
Totaal zuiv.heff	53.800		53.800	57.648		57.648	60.148		60.148	62.219		62.219
Totaal watersyst.hef	99.760	99.760		108.326	108.326		119.276	119.276		129.467	129.467	
Resultaat	0			0			0			0		

Ontwikkeling van belastingtarieven

De tarieven voor het betrokken begrotingsjaar worden opgenomen in de vast te stellen wijzigingen van de belastingverordeningen. De belastingopbrengsten zijn berekend aan de hand van deze tarieven en de geraamde belastingeenheden (zie vorige tabel). De lastendrukstijging voor 2025 van 5,75% is doorgerekend naar tarieven per belastingcategorie. Met ingang van 2026 is op basis van het nieuwe belastingstelsel het tarief gebouwd onderverdeeld in gebouwd woningen en gebouwd niet-woningen. Per belastingcategorie is er sprake van een verschillende tariefontwikkeling. De oorzaken voor de verschillende tariefstijgingen per belastingcategorie zijn het verschil in kostenontwikkeling bij het zuiveringsbeheer en het watersysteembeheer, de inzet van de algemene reserve, tariefegalisatiereserves en de ontwikkeling van het aantal heffingseenheden.

2. Beleidsbegroting

Bedragen x
€ 1,-

Belastingtarieven	Begroting				Meerjarenraming			
	2024	2025	2026	stijgings- percentage 2026	2027	2028	2029	2030
Watersysteemheffing:								
Ingezetenen per woonruimte	141,60	146,32	145,28	-0,7%	154,78	166,68	183,35	197,66
Gebouwd % van de WOZ-waarde	0,05246%	0,05236%						
- gebouw % van de WOZ waarde woningen			0,05208%	-0,5%	0,05254%	0,05428%	0,05632%	0,05780%
- gebouw % van de WOZ waarde niet woningen			0,05453%	4,1%	0,05689%	0,06077%	0,06522%	0,06921%
Ongebouwd per hectare	97,35	102,72	115,53	12,5%	151,13	162,27	179,04	194,71
Natuurterreinen per hectare	10,78	11,06	11,60	4,9%	14,71	15,59	16,98	18,21
Zuiveringsheffing per vervuilingseenheid	78,28	89,21	91,12	2,1%	94,22	100,35	104,06	106,99
Verontreinigingsheffing per vervuilingseenheid	78,28	89,21	91,12	2,1%	94,22	100,35	104,06	106,99

Geraamde belastingopbrengsten

Het tarief vermenigvuldigd met de eenheden levert onderstaande belastingopbrengsten op. Tevens is de stijging van de totale belastingopbrengst per jaar weergegeven.

Waterschapsbelasting	Bedragen x € 1.000							
	Rekening 2024	Begroting			Meerjarenraming			
		prim 2025	na wijz 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Watersysteemheffing ingezetenen	24.929	25.606	25.485	25.787	27.613	29.886	33.040	35.796
Watersysteemheffing gebouwd	40.277	41.308	41.732					
- gebouwd - woningen (vanaf 2026)				38.237	40.827	44.712	49.179	53.500
- gebouwd - niet woningen (vanaf 2026)				7.028	7.515	8.229	9.052	9.846
Watersysteemheffing ongebouwd	14.039	14.689	14.018	17.120	22.351	23.949	26.371	28.620
Watersysteemheffing natuurterreinen	323	334	306	327	418	446	489	528
Zuiveringsheffing	46.320	50.671	51.139	51.708	53.800	57.648	60.148	62.219
Verontreinigingsheffing	819	928	956	1002	1.036	1.104	1.145	1.177
Totaal belastingopbrengst	126.707	133.536	133.636	141.209	153.560	165.974	179.424	191.686
Kwijtschelding	-1.557	-2.199	-2.026	-2.000	-2.140	-2.290	-2.450	-2.622
Oninbaar		-324	-324	-200	-214	-229	-245	-262
Opbrengst invorderingskosten		530	530	530	530	530	530	530
Totaal netto	125.150	131.543	131.816	139.539	151.736	163.985	177.259	189.332
Lastendruk (totaal belastingopbrengst)				5,7%	8,8%	8,1%	8,1%	6,8%

Heffingsgrondslag (belastingeenheden) 2026-2030

De heffingsgrondslagen voor de diverse heffingen zijn gebaseerd op gerealiseerde opbrengsten in voorgaande jaren op basis van de aanslagoplegging 2024 en prognoses 2025 van Sabewa Zeeland. Daarnaast is gekeken naar jaarlijkse stijging in de afgelopen 5 jaar.

2. Beleidsbegroting

Woonruimten (basis voor de watersysteemheffing ingezetenen):

Voor het aantal woonruimten wordt voor 2026 een stijging opgenomen van 2.500 eenheden op basis van actuele gegeven 2025 en de stijging in de afgelopen 5 jaar. In de jaren 2027-2030 is gerekend met fors hogere stijging dan de voorgaande meerjarenraming, de stijging bedraagt jaarlijks 0,5% op basis van een gemiddelde stijging in de afgelopen 5 jaar.

WOZ waarde (basis voor de watersysteemheffing gebouwd):

De WOZ waarde in 2026 is onderverdeeld in "woningen" en "niet woningen". Op basis van een WOZ opgave van Sabewa en rekening houdend met de extra stijging in de afgelopen 5 jaar is de WOZ waarde voor woningen ruim 10% hoger ingeschat voor 2026. Daarna is voor woningen rekening gehouden met een stijging van 6%.

Voor niet-woningen is de stijging op basis van actuele gegeven ingeschat op ruim 5% voor 2026. De jaren daarna is rekening gehouden met een stijging van 2,5%.

Hectares ongebouwd (basis voor de watersysteemheffing ongebouwd):

Voor 2026 is sprake van een stijging van het aantal hectares. Dit heeft te maken met de aanpassing van het belastingstelsel per 1 januari 2026 waarbij voor 4.290 belaste hectares van de wateraanvoerprojecten de tariefdifferentiatie is ingevoerd. Daarnaast is het aantal hectares geactualiseerd op basis van de laatste prognose 2025 van Sabewa. Voor de jaren vanaf 2027 is gerekend met een jaarlijkse daling van 300 hectare.

Hectares natuur (basis voor de watersysteemheffing natuur):

Voor 2026 is het aantal hectare geactualiseerd op basis van e rapportage van Sabewa, er is sprake van een daling in 2026 van 2000 hectare. Voor de jaren vanaf 2026 is gerekend met een jaarlijkse stijging van 200 hectare.

Vervuilingseenheden (basis voor de zuiveringsheffing):

De prognoses voor het aantal vervuilingseenheden is gebaseerd op actuele gegeven van Sabewa en er is rekening gehouden met een stijging van de afgelopen 5 jaar. Voor 2026 betekent dit een forse stijging van 4.000 vervuilingseenheden ten opzichte van de begroting 2025. Daarnaast zijn de vervuilingseenheden met 14.000 verlaagd voor separate afvalwaterstromen. In het nieuwe belastingstelsel is opgenomen dat deze separate afvalwaterstromen niet meer via de zuiveringsheffing worden bekostigd maar via een privaatrechtelijke overeenkomst.

Voor de jaren vanaf 2027 is de stijging verhoogd ten opzichte van de voorgaande meerjarenraming op basis van de 5 jaars gemiddelde stijging, er is gerekend met een stijging van ruim 0,6% per jaar.

Vervuilingseenheden (basis voor de verontreinigingsheffing):

De prognose voor 2026-2030 is qua aantal vervuilingseenheden gelijk aan 2025.

In onderstaande tabel zijn de vervuilingseenheden weergegeven:

Belastingeenheden	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Woonruimten	175.000	177.500	178.400	179.300	180.200	181.100
WOZ-waarden in € 1.000,- woningen	78.893.000	73.412.000	77.816.720	82.485.723	87.434.866	92.680.958
WOZ-waarden in € 1.000,- niet woningen	78.893.000	12.888.000	13.210.200	13.540.455	13.878.966	14.225.940
Hectares ongebouwd	143.000	148.190	147.890	147.590	147.290	146.990
Hectares natuurterreinen	30.200	28.200	28.400	28.600	28.800	29.000
Vervuilingseenheden Zuiveringsheffing	568.000	567.500	571.000	574.500	578.000	581.500
Vervuilingseenheden Verontreinigingsheffing	10.400	11.000	11.000	11.000	11.000	11.000

Hieronder is een verdeling opgenomen van de vervuilingseenheden naar huishoudens en bedrijven.

2. Beleidsbegroting

Specificatie eenheden zuiveringsheffing

specificatie zuiveringsheffing	2026
Huishoudens	437.000
Bedrijven	130.500
Totaal	567.500

Kostendekkendheid

De netto-kosten zijn toegerekend aan de belastingcategorieën en worden grotendeels gedekt door de waterschapsbelastingen.

Uit de algemene reserve watersysteembeheer vindt een onttrekking plaats van € 10.296.000,- en uit de algemene reserve zuiveringsbeheer € 1.355.000,-. De inzet uit de egaliseringsreserves bedraagt voor ingezetenen € 280.000,- en gebouwd € 800.000,-. Uit de overige bestemmingsreserves vindt een inzet plaats van € 2.125.000,- voor dekking van incidentele kosten.

De kostendekkendheid van de tarieven is in onderstaande tabel weergegeven. De kostendekkendheid voor de tarieven ongebouwd en natuur is in 2026 fors lager door de inzet van de reserve voor een correctie op het kostenaandeel wegen vooruitlopend op de invoering van de wegenheffing.

Om het dekkingspercentage te berekenen worden de kosten per eenheid tarief gedeeld door het tarief.

Inzet reserves	Watersysteemheffing					zuiveringsheffing
	ingezetenen	gebouwd (%) woningen	gebouwd (%) niet-woningen	ongebouwd	natuur-terreinen	
Tarief exclusief inzet reserves	154,02	0,05570%	0,05832%	146,82	14,47	93,22
minus inzet reserves:						
algemene reserve	15,66	0,00590%	0,00618%	15,83	1,46	2,39
Bestemmingsreserve	-8,50	-0,00320%	-0,00335%	-8,59	-0,79	-0,29
tariefegaliseringsreserve	1,58	0,00092%	0,00096%	24,06	2,20	-
Subtotaal	8,74	0,00362%	0,00379%	31,29	2,87	2,10
Tarief	145,28	0,05208%	0,05453%	115,53	11,60	91,12
dekkingspercentage tarieven 2026	94,3%	93,5%	93,5%	78,7%	80,2%	97,7%
dekkingspercentage tarieven 2025	94,0%	92,7%		94,4%	94,8%	98,5%
dekkingspercentage tarieven 2024	97,3%	95,4%		97,5%	97,6%	99,3%

Lastendruk huishoudens en bedrijven

Voor een aantal profielen is in onderstaande tabel de lastendruk voor 2026 aangegeven en de verwachting voor de jaren 2027 tot en met 2030. Voor 2026 is tevens de procentuele stijging ten opzichte van 2025 opgenomen.

Voor de WOZ waarde is in 2026 voor de woningen is gerekend met waarde van € 319.000,- (bron CBS: gemiddelde WOZ waarde woning Zeeland per 1-1-2025). In 2025 was deze waarde € 304.000,- (WOZ waarde per 1-1-2024). Voor de WOZ van niet-woningen is een stijging van 2,5% (meerjarig gehanteerde stijgingspercentage) opgenomen in de lastendrukpercentage.

2. Beleidsbegroting

Lastendruk profielen	Belastingeenheid (grondslag)					Belasting x € 1,-						
	Woon- ruimte	WOZ-waarde x € 1.000,-		Ha.	V.E.	Begroting		stijgings in % t.o.v. 2024	Meerjarenraming			
		2025	2026			2025	2026		2027	2028	2029	2030
Huishouden (meerpersoons huurder)	1				3	413,95	418,64	1,1%	437	468	496	519
Huishouden (meerpersoons eigenaar)	1	304	319		3	573,12	584,78	2,0%	605	641	675	703
Huishouden (alleenstaand huurder)	1				1	235,53	236,40	0,4%	249	267	287	305
Huishouden (alleenstaand eigenaar)	1	304	319		1	394,70	402,54	2,0%	417	440	467	489
Agrarisch bedrijf	1	246	252	25	3	3.110,76	3.444,39	10,7%	4.359	4.678	5.136	5.561
Agrarisch bedrijf	1	409	419	75	3	8.332,10	9.311,99	11,8%	12.011	12.893	14.197	15.412
Groothandel		2.456	2.517		10	2.178,06	2.283,94	4,9%	2.374	2.533	2.682	2.812
Metaalbedrijf		12.280	12.587		450	46.574,31	47.867,69	2,8%	49.560	52.807	55.036	56.857

Nieuw belastingstelsel

Eind 2020 heeft de Ledenvergadering van de Unie van Waterschappen een aantal besluiten genomen over de toekomst van het belastingstelsel van de waterschappen. Na een langdurig wetgevingstraject is de aangepaste wetgeving met ingang van 2026 in werking getreden.

In 2025 heeft Scheldestromen op projectmatige basis de nodige stappen gezet om in 2026 in overeenstemming met de nieuwe regelgeving te kunnen handelen. Daarbij is gebruik gemaakt van de door de Unie van Waterschappen opgestelde handreikingen en modelverordeningen.

De gewijzigde regelgeving heeft zowel betrekking op de watersysteemheffing als op de zuiverings- en verontreinigingsheffing.

Binnen de watersysteemheffing is een verandering opgetreden in de kostentoedelingssystematiek. In de oude kostentoedelingssystematiek waren met name de waardes van gebouwd, ongebouwd en natuur sterk bepalend voor de kostenaandelen. In de aangepaste belastingwetgeving spelen de zogenaamde gebiedskenmerken een belangrijke rol. Voor het ingezetenenaandeel blijft de bevolkingsdichtheid bepalend. Voor het aandeel van ongebouwd en natuur zijn nu vooral de gebiedskenmerken van belang. Het kostenaandeel ongebouwd is in de gewijzigde wetgeving het resultaat van de relatie tussen het aantal hectares ongebouwd en bevolkingsdichtheid (aantal ha ongebouwd per 1.000 inwoners). Voor natuur wordt uitgegaan van de natuurdichtheid (aantal ha natuur per 1.000 inwoners).

De nieuwe wetgeving heeft ook de mogelijkheid geboden een tariefdifferentiatie in te voeren voor wateraanvoerprojecten. Dit ziet voor ons gebied op de zoetwatervoorzieningen Tholen St Philipsland en de Reigersbergsche polder en Eerste Bathpolder (ged.), waar we met wateraanvoerprojecten extra's doen ten opzichte van andere gebieden. Voor de invoering van de tariefdifferentiaties zijn geslaagde draagvlakmetingen uitgevoerd. De tariefdifferentiaties zijn opgenomen in de kostentoedelingsverordening. De betrokken retributieverordeningen zijn ingetrokken. De kostentoedelingsverordening is vastgesteld in de algemene vergadering van 20 november 2025.

Binnen de watersysteemheffing worden er vanaf 2026 binnen de categorie gebouwd verschillende tarieven gehanteerd worden, namelijk voor woningen en niet woningen. Deze verschillende tarieven werden eerder “tariefdifferentiatie gebouwd” genoemd. De benaming “tariefdifferentiatie” is evenwel onjuist. De term tariefdifferentiatie suggereert dat er ten aanzien van de hoogte van de verschillende tarieven iets te kiezen valt. Dat is niet het geval. De aanpassing in de wet heeft tot gevolg dat ervoor zowel woningen als niet woningen sprake is van een gelijkmatige lastenontwikkeling. Voor de tarieven gebouwd 2026 moet gekeken worden naar de peildatum 1-1-2024. De waardeverhouding op de peildatum bedraagt 84,47% voor woningen en 15,53% voor niet woningen. Op basis van de inschatting van de waardeontwikkeling en volumeontwikkeling in 2025 van zowel woningen als niet-woningen is in de tariefstelling 2026 gezorgd voor de handhaving van deze verdeling. De waardeverhouding op de peildatum 1-1-2024 blijft ook voor de volgende jaren de basis voor de tariefontwikkeling voor woningen en niet - woningen.

De invoering van de nieuwe kostentoedelingsverordening heeft geleid tot een hoger kostenaandeel, en daarmee ook tot een hogere tariefstelling, voor met name de categorie ongebouwd en in mindere mate voor de categorie natuur. De effecten van de hogere kostenaandelen ongebouwd en natuur zijn voor 2026 beperkt door een eenmalige onttrekking aan de reserves. In het najaar van 2025 is een onderzoek opgestart naar de invoering van een aparte wegenheffing. De invoering vergt nadere besluitvorming van de algemene vergadering, terwijl ook het Provinciaal reglement voor het waterschap Scheldestromen aanpassing behoeft. De invoering van een aparte wegenheffing zal dan leiden tot een wijziging van de kostentoedelingsverordening.

Onderstaand zijn de wijzigingen voor de zuiverings- en verontreinigingsheffing weergegeven:

1. Er is een nieuwe heffingsformule geïntroduceerd om het gebruik van mens- en milieubelastende stoffen zo veel mogelijk te beperken met daaraan gekoppeld een afwijkprotocol;
2. Er is een nieuwe toepassing van de tabel afvalwatercoëfficiënten geïntroduceerd. Dit betekent dat Sabewa en het waterschap in afstemming met elkaar in de komende periode van 10 jaar opnieuw de vervuilingswaarde (en de bijbehorende klasse) moeten vaststellen van bedrijven die niet in de klasse 8 (huishoudelijk afvalwater) zijn ingedeeld. Zoals nu bekend heeft Sabewa nog voor 446 bedrijven (minder dan 50 v.e.) op basis van een praktische regeling een nieuwe klassenindeling vast te stellen. Deze bedrijven zijn nog niet ingedeeld op basis van eerder 'onderzoek' of bijvoorbeeld een eerder uitgevoerde steekproef. Het waterschap heeft te maken met 67 bedrijven (meer dan 50 v.e.) waar het in de komende 10 jaar een onderzoek dient uit te voeren naar de vervuilingswaarde. De effecten voor het aantal v.e. is op voorhand niet aan te geven, dit is afhankelijk van de uitkomsten van de uit te voeren onderzoeken;
3. De zogenaamde separate afvalwaterstromen die niet op de gemeentelijke riolering worden geloosd maar op een leiding of zuivering van het waterschap, kunnen in principe alleen nog via de privaatrechtelijke weg bekostigd worden. Met betrokken bedrijven en particulieren zijn en worden nog privaatrechtelijke overeenkomsten gesloten. Voor de separate afvalwaterstromen met afvalwater van huishoudelijke aard is een rechtenheffing ingevoerd.

2.4 Indeling paragrafen

Financiële positie

Financiering

2. Beleidsbegroting

Het waterschap is verplicht op grond van de “Wet Financiering decentrale overheden” (Wet Fido) een treasuryparagraaf op te nemen in de programmabegroting. Doel is het bevorderen en transparant maken van het financierings- en treasurybeleid, het verbeteren van de besluitvorming daarover en het beter mogelijk maken van een goede beoordeling daarvan door de toezichthouder.

De belangrijkste doelstellingen van de Wet Fido zijn het bevorderen van een solide financiering en kredietwaardigheid van de decentrale overheden, het beheersen van renterisico's en het vergroten van transparantie.

In de volgende hoofdstukken wordt ingegaan op de vermogensbehoefte, de te verwachten renteontwikkeling en het risicobeheer.

De vermogensbehoefte voor de volgende jaren kan bepaald worden door het verschil tussen herkomst en bestedingen van middelen.

bedragen x € 1.000,-

Vermogensmutaties		2025 na wijz.	2025 prognose	2026	2027	2028	2029	2030
HERKOMST								
<i>Vaste activa:</i>								
	Afschrijvingen	20.590	20.373	21.401	22.783	25.610	28.586	29.577
	subsidies/bijdragen van derden	32.199	37.330	25.094	25.644	9.370	26.966	23.607
	Verkopen	121	-					
	Financiële vast Activa	67	67	67	67	67	67	67
<i>Eigen vermogen:</i>	Toevoegingen	3.179	3.179	11.171	760	-	-	-
<i>Voorzieningen:</i>	Toevoegingen	-280	-280	140	140	140	140	140
<i>Kasgeldleningen</i>	Stortngen			10.000				
<i>Lang lopende schulden:</i>	Stortingen	-			-	-	-	-
Totaal herkomst (-)		55.877	60.669	67.873	49.394	35.187	55.759	53.391
BESTEDING								
<i>vaste activa:</i>	Bruto uitgaven	93.861	88.566	100.898	107.355	71.412	80.912	63.880
<i>Voorraden:</i>	aankopen							
<i>Eigen vermogen:</i>	Onttrekkingen	10.563	10.563	21.777	7.317	4.155	2.303	1.100
<i>Voorzieningen:</i>	Besteding (incl. vrijval)		-					
<i>Kasgeldlening</i>	verstrekking		10.000					
<i>Lang lopende schulden:</i>	Aflossingen	10.000	10.000	15.000	15.000	40.000		-
Totaal besteding (+)		114.424	119.129	137.675	129.672	115.567	83.215	64.980
Vermogensbehoefte		58.548	58.460	69.802	80.278	80.379	27.456	11.589

Voor de vaste activa zijn de investeringsvolumes aangehouden uit het hoofdstuk voorgenomen investeringen. De toevoegingen en onttrekkingen aan het eigen vermogen betreffen de reservemutaties zoals opgenomen in het overzicht van de reserves en voor de voorzieningen wordt eveneens naar de betreffende paragraaf verwezen. Onder de langlopende schulden zijn de aflossingen opgenomen van de afgesloten financieringen. Eind 2023 zijn er een 2-tal grote financieringen afgesloten. Enerzijds vanwege de verwachte voorfinanciering voor het HWBP project Hansweert en anderzijds vanwege de gunstige rentestand. Deze voorfinanciering heeft zich maar in beperkte mate voorgedaan. Op basis van de huidige investeringsprognoses is de verwachting dat de vermogensbehoefte tot 2028 gefinancierd kan worden vanuit de financieringen welke eind 2023 afgesloten zijn. Vanaf 2028 worden nieuwe financieringen afgesloten.

Renteschema

2. Beleidsbegroting

Renteontwikkeling

De totaal begrote rentelast 2025 bedraagt € 6,4 miljoen. Het volume van de geldleningen blijft in 2026 op eenzelfde niveau als eind 2025 en komt hiermee op een gemiddeld rentepercentage van 2,09%. Dit was 2,05% in 2025. Voor de HWBP projecten is er naar verwachting in 2026 geen sprake van voorfinanciering. Voor de rentebaten, de liquide middelen die we verplicht moeten onderbrengen bij het schatkistbankieren, is gerekend met een rentepercentage van 2,0% conform de kadernota. Dit percentage is lager ten opzichte van de begroting 2025 door een ingezette daling van de daggeldrente (EuroSTR) in het 1e halfjaar van 2025. Bij het opstellen van de begroting is de rente op het schatkistbankieren 7 basispunten lager. Een eventuele lagere rente dan 2,0% zal opgevangen worden uit de weerstandscapaciteit. Om die reden is dit renterisico opgenomen in de top10 van risico's.

Renteschema		Begroting 2026	
Rente lang geld		9.229.984	
Rente lang geld (voorgenomen financiering HWBP)			
Rente kort geld		2.000	
1	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	+	9.231.984
2	De externe rentebaten (idem)	-/-	2.867.000
saldo rentelasten en rentebaten			6.364.984
3	rentelasten die specifiek moeten worden toegerekend	-/-	0
4	rentebaten die specifiek worden toegerekend	+	0
aan de taken toe te rekenen externe rente via rente omslag			6.364.984
aan de taken toegerekende rente (rente omslag)			
watersysteem- en zuiveringsbeheer		-/-	6.364.984
5	Renteresultaat		0
Taken		Boekwaarde	%
watersysteem- en zuiveringsbeheer		359.260.667	1,772%

De berekening van de omslagrente vindt plaats over de boekwaarde per 1 januari. De renteomslag voor 2025 komt uit op 1,772%. Dividendopbrengsten, winstuitkeringen, koers- en waardeverschillen maken geen deel uit van de renteomslag.

Renterisiconorm

Om de risico's te beperken is het treasurybeleid defensief en risicomijdend. Het beleid is erop gericht om toekomstige risico's inzichtelijk te maken, te beheersen, te verminderen of te verschuiven. Het risicobeheer bestaat uit o.a. renterisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico, waarbij voor het waterschap het renterisico het belangrijkste is. De uitvoering van de treasurytaak mag in ieder geval niet leiden tot een vergroting van de risico's voor de organisatie. Hierbij geldt dat het niveau van renterisico's in de komende jaren de wettelijke normen (de kasgeldlimiet en de renterisiconorm), zoals vastgelegd in de Wet Fido, niet overschrijdt.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beoogt een zodanige opbouw van de leningenportefeuille dat het risico uit hoofde van renteaanpassing en herfinanciering van leningen beperkt blijft. De renterisiconorm is voor de waterschappen vastgesteld op 30% van het begrotingstotaal bij aanvang van het betreffende jaar. Het waterschap heeft geen leningen met een renteherziening. In de periode 2026-2030 wordt de renterisiconorm niet overschreden.

2. Beleidsbegroting

Bedragen x € 1.000,-

	Renterisiconorm	2026	2027	2028	2029	2030
1	Totale lasten programmabegroting	182.411	190.740	200.939	212.879	224.250
2	Vastgesteld percentage 30%	30%	30%	30%	30%	30%
3	Renterisiconorm (30% van 1)	54.723	57.222	60.282	63.864	67.275
4	Betaalde aflossingen	15.000	15.000	40.000	-	-
	Ruimte (3-4)	39.723	42.222	20.282	63.864	67.275

Kasgeldlimiet

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het maximum dat gesteld is aan de mate waarin van korte financiering (looptijd maximaal één jaar) gebruik mag worden gemaakt. In de 'Uitvoeringsregeling Fido' is dit maximum voor de waterschappen vastgesteld op 23% van het begrotingstotaal. Voor 2026 bedraagt het begrotingstotaal € 182,4 miljoen, waarmee de kasgeldlimiet uitkomt op €42,0 miljoen.

Reserves en voorzieningen

De omvang en mutaties van de algemene reserves, bestemmingsreserves en voorzieningen in de begroting 2025 en de jaren 2026-2029 zijn in de volgende tabellen weergegeven.

2. Beleidsbegroting

Bedragen x € 1.000,-

Algemene reserves en bestemmingsreserves	Saldo 31-12-25	toev26	onttr26	Mutatie s 2026	Saldo 31-12-26	Mutatie s 2027	Saldo 31-12-27	Mutatie s 2028	Saldo 31-12-28	Mutatie s 2029	Saldo 31-12-29	Mutatie s 2030	Saldo 31-12-30
Algemene reserves													
watersysteembeheer	21.262		-10.296	-10.296	10.966	-1.800	9.166	-1.800	7.366	-1.300	6.066	-800	5.266
zuiveringsbeheer	4.608		-1.355	-1.355	3.253	-	3.253	-	3.253	-	3.253	-	3.253
Totaal algemene reserves	25.870	-	-11.651	-11.651	14.219	-1.800	12.419	-1.800	10.619	-1.300	9.319	-800	8.519
Bestemmingsreserves													
Tariefegalisatiereserves													
watersysteemheffing ingezetenen	1.658		-280	-280	1.378	-500	878	-200	678	-	678	-	678
watersysteemheffing ongebouwd	244	3.565	-3.565	-	244	-	244	-	244	-	244	-	244
watersysteemheffing gebouwd	3.333		-800	-800	2.533	-1.300	1.233	-200	1.033	-200	833	-	833
watersysteemheffing natuurterreinen	78	62	-62	-	78	-	78	-	78	-	78	-	78
zuiveringsheffing	3.261			-	3.261	-1.000	2.261	-400	1.861	-200	1.661	-	1.661
Totaal tariefegalisatiereserves	8.574	3.627	-4.707	-1.080	7.494	-2.800	4.694	-800	3.894	-400	3.494	-	3.494
Overige bestemmingsreserves													
Impuls verkeersveiligheid	1.817		-1.202	-1.202	615	-615	-	-	-	-	-	-	-
Uitgestelde werken en diensten	-			-	-	-	-	-	-		-		-
cultuurhistorische duikers en sluizen	323			-	323	-	323		323		323		323
Innovatie	15			-	15	-	15	-	15		15		15
Veerse Meer	275			-	275	-	275	-	275		275		275
te verstrekken subsidies (Leader)	170		-25	-25	145	-25	120	-	120		120		120
Kader Richtlijn Water (KRW)	-			-	-	-	-	-	-		-		-
GGA wegen	9			-	9	-	9	-	9		9		9
effluent - onderzoek industrieel afvalw.				-		-		-					
informatieveiligheid	453	1.040	-665	375	828	-475	353	-140	213	-100	113	-100	13
Assetmanagement	795	215	-555	-340	455	-	455	-	455		455		455
Muskusrattenbestrijding	533		-310	-310	223	-223		-					
Arbo maatregelen 2024-2026	145	147	-219	-72	73	-6	67	-	67		67		67
opleidingen /organisatieontwikkeling	-			-	-	-	-	-	-		-		-
Baggeren Grote Wateren	700	1.400		1.400	2.100	760	2.860	-993	1.867	-199	1.668	-	1.668
Incidentele kosten Voorjaarsnota 2024	-	1.631	-330	1.301	1.301	-445	411	-352	-293	-304	-901	-200	-1.301
Incidentele kosten Kadernota 2026	-	3.111	-2.113	998	998	-928	-858	-70	-998	-	-998	-	-998
	-			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal overige bestemmingsreserves	5.235	7.544	-5.419	2.125	7.360	-1.957	4.030	-1.555	2.053	-603	1.146	-300	646

2. Beleidsbegroting

Bedragen x € 1.000,-													
Totaal bestemmingsreserves	13.809	11.171	-10.126	1.045	14.854	-4.757	8.724	-2.355	5.947	-1.003	4.640	-300	4.140
Totaal reserves	39.679	11.171	-21.777	-10.606	29.073	-6.557	21.143	-4.155	16.566	-2.303	13.959	-1.100	12.659

Bedragen x € 1.000,-										
Voorzieningen	Saldo 31-12-24	Prognose 31-12-25	afname 2026	storting 2026	Saldo 31-12-26	Mutaties 2027	Mutaties 2028	Mutaties 2029	Mutaties 2030	Saldo 31-12-30
Personele voorzieningen	4.856	4.576		140	4.716	140	140	140	140	5.276
Totaal voorzieningen	4.856		-	140	4.716	140	140	140	140	5.136

Weerstandvermogen, -capaciteit en risico's

Bij de taakuitoefening en in de bedrijfsvoering loopt het waterschap risico's van uiteenlopende aard. Tegen een deel van deze risico's kan een waterschap zich verzekeren, of moeten er voorzieningen worden gevormd, of kunnen anderszins worden opgevangen. Voor een deel van de risico's is dit echter niet het geval. Daarnaast wordt er soms voor gekozen om voor bepaalde verzekerbare risico's eigen risicodragers te worden door zich bewust niet voor deze risico's te verzekeren. De niet verzekerde risico's kunnen, als ze zich voordoen, (grote) financiële consequenties hebben. Het is dus zaak voor het waterschap, dat ze zich bewust is van de risico's die ze loopt en ze beheerst. Het uitsluiten van risico's is echter niet mogelijk. Niet verzekerde risico's die zich voordoen, moet het waterschap opvangen met het eigen vermogen (reserves), door belastingverhoging of door ombuigingen binnen de begroting.

Het weerstandvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover het waterschap beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De weerstandscapaciteit is dus te omschrijven als de omvang van de direct beschikbare financiële middelen om onverwachte financiële tegenvallers op te vangen. Het is als het ware een buffer om ervoor te zorgen dat bestaand beleid en voorzieningen niet in gevaar komen als risico's werkelijkheid worden.

Binnen de organisatie zijn er assetmanagementadviseurs die zorgen voor de ontwikkeling van het assetmanagement. Met assetmanagement maken we keuzes over te nemen maatregelen, die keuzes dragen bij aan het verbeteren van de risicopositie. Met risicomanagement trachten we inzicht te verkrijgen in de risicopositie om vervolgens passende maatregelen te nemen. Om dit te kunnen doen voeren we risicoanalyses uit. Met deze risicoanalyses krijgen we input voor het nemen van beheersmaatregelen. In het Waterschapsbeheerprogramma is als doelstelling opgenomen om in 2027 ISO 55001 (assetmanagement) gecertificeerd te zijn. Met assetmanagement zorgen we voor een optimale balans tussen behalen van prestaties, de kosten die daar mee gemoeid zijn en het beheersen van risico's.

In de algemene vergadering van 4 april 2024 is de Nota weerstandsvermogen, risicomanagement, reserves en voorzieningen vastgesteld. Hierin is opgenomen dat het weerstandsvermogen dient te voldoen aan weerstandsratio B (ruim voldoende) en ligt tussen 1,4 en 2,0. De weerstandscapaciteit boven de ratio 2,0 betreft het surplus van de algemene reserve en de tariefseglisatiereserve en kan worden ingezet voor andere doeleinden. Voor de inzet van het surplus wordt besloten door de algemene vergadering bij de programmabegroting en meerjarenraming. Met deze beleidsnota is in de onderstaande berekening van het weerstandsvermogen rekening gehouden.

Berekening weerstandscapaciteit

In de weerstandscapaciteit worden alleen die middelen opgenomen die in een begrotingsjaar en de daarop volgende begrotingsjaren vrij aanwendbaar zijn zonder dat dit effect heeft op de gewenste kernactiviteiten van het waterschap en de gewenste ontwikkeling van de lastendruk. Dit geldt voor de algemene reserve en het niet bestemde deel van de tariefseglisatiereserves. De aanwezige overige bestemmingsreserves maken geen deel uit van de weerstandscapaciteit. Deze worden ingezet voor het doel waarvoor deze gevormd zijn. Er is een mogelijkheid om de belastingcapaciteit in te zetten en daarmee de weerstandscapaciteit te vergroten, hiermee is in de begroting geen rekening gehouden.

De totale weerstandscapaciteit per ultimo van het jaar kan dan als volgt bepaald worden:

Bedragen x € 1.000,-							
Beschikbaar	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stille reserve	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
belastingcapaciteit	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Onvoorzien	100	100	100	100	100	100	100
Algemene reserves	28.731	25.870	14.219	12.419	10.619	9.319	8.519
Tariefseglisatiereserves	8.413	8.574	7.494	4.694	3.894	3.494	3.494
Totaal	37.244	34.544	21.813	17.213	14.613	12.913	12.113

Strategische risico's & ontwikkelingen

Strategische risico's zijn het gevolg van de gekozen strategische koers van de organisatie of het gevolg van gemaakte keuzes die leiden tot een strategische koerswijziging. Ze hebben impact op de strategische doelstelling van een organisatie. Vaak zijn de kans van optreden en de impact van deze risico's niet goed (financieel) te kwantificeren en niet direct te managen. Hierna wordt nader ingegaan op de strategische risico's en een relevante aantal ontwikkelingen.

Onvolledig beeld omvang benodigd onderhoud van assets

De staat en het onderhoud van assets zoals rioolgemalen, zuiveringen, kunstwerken en transportstelsels zijn niet altijd goed in beeld, mede door incomplete inspecties, onvoldoende preventief onderhoud, verlies van kennis en gebrekkige databeheersystemen. Dit kan leiden tot hogere kosten en risico's voor de omgeving. Hoewel de assets de afgelopen jaren goed hebben gefunctioneerd, is verdere professionalisering via assetmanagement nodig om toekomstbestendige keuzes te maken op basis van prestaties, risico's en kosten. Voor de afvalwaterketen is de data in het onderhoudsbeheersysteem (OBS) nog onvoldoende op orde, wat aangepakt wordt. Ook worden preventieve onderhoudsactiviteiten herzien. Voor bruggen is gestart met het in kaart brengen van kenmerken en onderhoudstoestand, met prioriteit voor houten bruggen. Duikers volgen later. Er wordt gewerkt aan een systematische werkwijze en uitbreiding van capaciteit via een beleidsmedewerker. Door het ontbreken van betrouwbare data en structuur is er momenteel sprake van verhoogd risico.

Uitvoering projecten en regulier werk onder druk

Bij het plannen en uitvoeren van projecten wordt uitgegaan van beschikbare personele capaciteit en financiële middelen. In 2024 is vooruitgang geboekt in het invullen van vacatures, maar er zijn nog tekorten, vooral voor HWBP-projecten, mede door arbeidsmarktkrapte. Projectvoorbereiding kost steeds meer tijd door strengere wet- en regelgeving, netcongestie en langere procedures. Dit verhoogt risico's voor meerdere kerntaken.

Om deze risico's te beheersen, worden inhuurkrachten ingezet en wordt samengewerkt met marktpartijen. Voor HWBP-projecten wordt capaciteit op projectniveau georganiseerd. De voorbereidingstijd van projecten wordt verlengd naar minimaal drie jaar, wat extra personeel vereist. In de voorjaarsnota 2025 wordt dit verder uitgewerkt, gebaseerd op het Meerjaren Investeringsprogramma (MIP). Ook wordt onderzocht of programmatisch aanbesteden efficiencyvoordelen kan opleveren.

De uitvoering van projecten vraagt veel van de afdeling Afvalwaterketen. Voor een efficiënte overdracht en beheer moeten assets vanaf het begin voorzien zijn van standaard uitgangspunten, correcte data en veiligheidsnormen, zodat het beheer binnen de financiële kaders en gewenste prestaties kan plaatsvinden.

Opgave benodigde dijkversterkingen nemen toe

Met de uitkomst van de wettelijke beoordeling van de primaire waterkeringen aan de hand van de nieuwe waterveiligheidsnormen hebben we ons een goed beeld kunnen vormen van de dijkversterkingsopgave tot 2050. De kosten voor de realisatie van de versterkingsopgave mogen niet leiden tot een onevenredige lastenverzwaring voor de Zeeuwse burger. In de verkenningsfasen van onze dijkversterkingen onderzoeken we verschillende scenario's om de meest haalbare en betaalbare oplossing te bepalen. Dit vertaalt zich in bestuurlijk vastgestelde voorkeursalternatieven. Er is naar schatting minimaal € 1,5 miljard (waarvan 10% voor rekening van het waterschap) nodig tot 2050 om de afgekeurde dijkvlakken te versterken zodat ze voldoen aan de meest actuele waterveiligheidsnorm. Daarbij moet genoemd worden dat de kostenontwikkeling van de projecten ook als gevolg van nieuwe en gewijzigde regelgeving (o.a. op het gebied van stikstof) en de inpassingen in de omgeving nog onzeker is. De ervaringen in de eerste projecten die we realiseren laten een stijgende tendens zien.

Baseline Basis op orde

De Baseline Basis op orde is het minimale ambitieniveau waaraan het waterschap Scheldestromen wil voldoen op het gebied van digitalisering. Digitalisering verandert onze maatschappij ingrijpend en is tegelijkertijd essentieel om de maatschappij draaiende te houden. De huidige technologische ontwikkelingen zorgen voor een digitale transformatie waarin alle 21 waterschappen kansen moeten grijpen die de informatiesamenleving hen biedt. Dit willen zij doen op een verantwoorde, veilige en mensgerichte manier. Daarvoor is het van belang dat de digitale basis op orde is. In deze baseline wordt invulling gegeven aan de doelen vanuit nieuwe wetgeving en EU- of overheidsrichtlijnen. Het risico wat we kunnen lopen, is dat we niet rechtmatig handelen. De aanpak hiervan is risico gestuurd. Hiermee borgen we dat de focus vooral ligt op de zaken die vanuit wetgeving met een harde deadline worden opgevolgd (Wet Open Overheid, Omgevingswet, EU-Single digital gateway).

KRW doelen

Het jaar 2027 is in de wetgeving opgenomen als deadline voor de KRW. Op dat moment moeten er verschillende maatregelen gerealiseerd zijn en doelen behaald worden. Voorbereiding, uitvoering en oplevering van de maatregelen zal in deze 'begrotingsperiode' moeten plaatsvinden. Bij prioritering van inzet en middelen is hier zoveel als mogelijk rekening mee gehouden, bij afwegingen komende jaren is het zaak de KRW maatregelen prioriteit te blijven geven.

Strengere beveiligingsnormen en meldingsvereisten betreffende NIS2-richtlijn en CyberSecurityImplementatieRichtlijn (CSIR)

Nederland implementeert de Network and Information Security directive (NIS2-richtlijn) via de nieuwe Cyberbeveiligingswet (Cbw) die naar verwachting in het tweede kwartaal 2026 ingaat. De NIS2-richtlijn is bedoeld om de cyberbeveiliging en de weerbaarheid van essentiële diensten in EU-lidstaten te verbeteren. De afvalwaterketen is als essentiële sector aangemerkt en moet daarom voldoen aan de Cbw. De richtlijn stelt strengere beveiligingsnormen en meldingsvereisten voor incidenten en legt actief toezicht op door de wetgever (ILT). Als overheidsorgaan is aan de Cbw de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO2) gekoppeld. Voor het programma afvalwaterketen is procesautomatisering essentieel voor het vervullen van de taken. De BIO2 verwijst voor de procesautomatisering naar de CyberSecurity ImplementatieRichtlijn (CSIR). De verschillende verplichtingen uit de Cbw, BIO2 en CSIR zullen naast daadwerkelijke aanpassingen aan installaties (de procesautomatisering), van invloed zijn op organisatorische- en procesaspecten.

Waterschap wordt mogelijk aangewezen als kritieke entiteit vanuit de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten (Wwke)

Nederland implementeert de CER via de nieuwe Wet weerbaarheid kritieke entiteiten (Wwke) die naar verwachting in het tweede kwartaal 2026 ingaat. In de wet is de afvalwaterketen sector expliciet benoemd. Op basis van een risicoanalyse van het Rijk zal een werkelijke aangewezen kritieke entiteit kunnen volgen. De verwachting is dat de waterschappen voor twee processen als kritieke entiteit worden aangewezen: het proces Keren en beheren Waterkwantiteit en het proces Afvalwater. Ter voorbereiding op de besluitvorming wordt vanuit deze wet eveneens geadviseerd de CyberSecurity ImplementatieRichtlijn (CSIR) als basis te hanteren om de weerbaarheid te vergroten.

Operationele risico's

Operationele risico's kunnen optreden bij de uitvoering van de bedrijfsfuncties van de organisatie als gevolg van ontoereikende of niet succesvolle interne processen, mensen en systemen, of externe gebeurtenissen. Nu heeft een gekwantificeerde analyse van de operationele risico's plaatsgevonden. Voor deze analyse zijn de volgende typen risico's buiten beschouwing gelaten:

- projectrisico's waarvoor binnen het project al een voorziening is getroffen;

2. Beleidsbegroting

- strategische risico's die niet goed (financieel) te kwantificeren zijn.

Het waterschap werkt er aan om de risico's bij de uitvoering van de kerntaken op een meer systematische eenduidige wijze te gaan beheersen. Hiervoor wordt de bedrijfswaardenmatrix opgesteld waarmee het risiconiveau van een gebeurtenis kan worden vastgesteld. Risico's worden uitgedrukt als kans x effect. Door de kans van voorkomen van een ongewenste gebeurtenis en het bijbehorende gevolg (effect) tegen elkaar af te zetten in de matrix, wordt het risiconiveau bepaald. Het risiconiveau geeft aan of het waterschap een risico acceptabel vindt of niet. Op basis daarvan kunnen vervolgens maatregelen ontworpen worden om risico's te verkleinen door de kans van optreden of het effect te verkleinen. Voor de restrisico's die dan nog resteren en waarbij sprake kan zijn van financiële tegenvallers, is er een bepaalde weerstandscapaciteit nodig. Als die risico's zich vervolgens manifesteren kan de weerstandscapaciteit worden aangewend.

In het hierna opgenomen geconsolideerde risico-overzicht is de benodigde weerstandscapaciteit opgenomen. Daarvoor zijn eerst de belangrijkste operationele risico's binnen de vijf programma's geïnventariseerd. Er is gekeken naar de restrisico's - na beheersing - met een maximaal financieel gevolg van meer dan € 100.000,-. Vervolgens zijn de risico's gekwantificeerd in 'kans van optreden' en het 'maximale financiële gevolg'. De financiële impact van het risico is bepaald door deze twee waarden met elkaar te vermenigvuldigen. Deze exercitie leidt tot de volgende tabel met gekwantificeerde operationele risico's, waarmee de benodigde weerstandscapaciteit is bepaald. De operationele risico's zullen in de toekomst periodiek worden geëvalueerd.

Bedragen x € 1.000,-

Operationeel risico	Programma	Kans van optreden [1]	Impact in € [2]
1 Personeelskosten: salarisverhoging (CAO) en extra kosten inhuur doordat vacatures niet kunnen worden ingevuld	Alle	Midden	1.500
2 Renterisico schatkistbankieren	Alle	Midden	1.250
3 Mogelijke uitval of onderbreking van ICT middelen en processen	Alle	Klein	850
4 Hoger uitvallen aanbestedingen (hoger dan begroot)	Alle	Midden	750
5 Extra energiekosten riool- en polder gemalen door extreme neerslag	Afvalwaterketen / Watersystemen	Midden	600
6 Schade aan waterkeringen door extreme omstandigheden	Waterkeringen	Klein	510
7 Stijging dekkingsgraad ABP bij overdracht pensioenwaarde politiek ambtsdragers	Bestuur & Organisatie	midden	250
8 Calamiteiten door uitstel projecten rioolgemalen, poldergemalen en zuiveringen	Afvalwaterketen	Groot	249
9 Zomerschade aan Wegen	Wegen	Groot	166
10 Schending van de AVG Privacywet	Bestuur & Organisatie	Klein	71
Totaal top 10			6.196

1. *De kans van optreden kan worden gekwantificeerd als: klein (impact-17%), midden (impact-50%) en groot gevolg (impact-83%).*
2. *Impact = kans x financieel gevolg in €*

Gekwantificeerde operationele risico's

De gekwantificeerde operationele risico's worden hieronder verder toegelicht.

1. Onzekerheid loonontwikkeling en krapte arbeidsmarkt

Voor de loonontwikkeling is in de begroting 2026 uitgegaan van de loonindex die het CPB bij het opstellen van de kadernota 2026 bekend heeft gemaakt, dit is 3,7% voor 2026. De huidige CAO loopt tot en met 31 december 2026, hierin is een salarisverhoging van 1% per 1 januari 2026 afgesproken en per 1 maart 2026 een verhoging met het gemiddelde prijsindexcijfer (CPI) over het jaar 2025. Dit op basis van het jaargemiddelde volgens het CBS. Als gevolg hiervan kan er een tekort of overschot op de begroting ontstaan. Daarnaast is er een krapte op de arbeidsmarkt. Het waterschap heeft momenteel te maken met diverse openstaande vacatures en het vooruitzicht is dat dat in 2026 zo blijft. Om toch het werk te kunnen verrichten zal er voor cruciale functies personeel moeten worden ingehuurd. De omvang van de onzekerheid loonontwikkeling en de krapte op de arbeidsmarkt is ingeschat op € 3.000.000,-. De kans van optreden is als “midden” gerubriceerd.

2. Renterisico schatkistbankieren

Eind 2023 zijn langjarige leningen afgesloten om de investeringsportefeuille voor de periode tot en met 2027 te financieren. Dat geld is in een keer ontvangen, maar wordt de komende jaren geleidelijk uitgegeven. De liquide middelen die op enig moment nog niet nodig zijn voor de financiering van investeringen moeten we uitzetten bij het schatkistbankieren van de Rijksoverheid. In de begroting 2026 is de aannahme gedaan dat de rentebaten op het schatkistbankieren 2% bedragen. Ten tijde van het opstellen van de begroting is de rente op het schatkistbankieren dalende. Afhankelijk van de renteontwikkeling op het schatkistbankieren kan dit tot een nadeel (als de rente gemiddeld lager wordt dan 2%) leiden. Het risico wordt gekwantificeerd op €2.500.000,- gebaseerd (beperkte renteopbrengst), het risico wordt ingeschat op “midden”.

3. Mogelijke uitval of onderbreking van ICT middelen en processen

Voor het dagelijkse werk van het waterschap wordt veelvuldig gebruik gemaakt van ICT-middelen en geautomatiseerde processen. Dat biedt veel kansen, maar ook risico's. Daarbij moet worden gedacht aan het niet kunnen bedienen of uitvallen van kunstwerken en installaties met (milieu)schade tot gevolg, het stil komen te liggen van werk of verlies van data. Verschillende oorzaken kunnen hieraan ten grondslag liggen, zoals uitval van systemen, cyberaanvallen, het niet voldoen aan de eisen vanuit de landelijke Baseline Informatieveiligheid Overheden, maar ook een toenemende belasting van computersystemen. De extra onvoorziene kosten kunnen bijvoorbeeld zitten in externe inhuur, hogere exploitatiekosten, het betalen van losgeld (bij cyberaanvallen) en extra heffingskosten wanneer er noodgedwongen ongezuiverd afvalwater moet worden geloosd op Rijkswateren. Andere gevolgen kunnen zijn reputatieschade, verminderde dienstverlening aan burgers en bedrijven en impact op onze ketenpartners. De omvang van deze onvoorziene kosten wordt geschat op € 5.000.000,-, de kans van optreden is als “klein” gerubriceerd.

4. Hoger uitvallen aanbestedingen

De omvang van dit risico wordt geschat op € 1.500.000,-, de kans van optreden is als “klein” gerubriceerd.

5. Extra energiekosten riool- en poldergemalen door extreme neerslag

Een risico dat samenhangt met de klimaatverandering is de kans op hogere energiekosten door extreme neerslag. Extreme neerslag heeft dan vooral invloed op de energiekosten van riool- en poldergemalen. Voor de begroting 2026 is uitgegaan van ca. € 4,8 mln. aan elektriciteitskosten voor de riool- en poldergemalen. Op basis van historische feiten kan er bij dit risico een maximale afwijking van 25% optreden in het geval het waterschap te maken krijgt met extreme neerslag. Dit leidt dan tot een financieel gevolg c.q. hogere energiekosten van € 600.000,-. De kans van optreden is gerubriceerd in de categorie “midden”.

6. Schade aan waterkeringen door extreme omstandigheden

Het waterschap heeft meerdere keren per jaar te maken met stormen variërend van licht tot zeer zwaar. Daarbij kan de periode tussen meerdere stormen in kort zijn. Deze stormen komen ook steeds frequenter voor buiten het stormseizoen. De soms (grote) schade die een storm tot gevolg kan hebben betreft voornamelijk de waterkeringen assets. Er moet worden gedacht aan schade aan duinen, glooiingen, steenzettingen en kreukelbermen. Indien er sprake is van schade moeten er acute herstelwerkzaamheden worden gepleegd. Daarnaast kan ook extreem laag water zorgen voor schade aan waterkeringen en vooroevers. Dit zorgt voor onvoorziene kosten in het begrotingsjaar. Dit risico, waarvan wordt ingeschat dat de kans van optreden klein is, wordt geschat op € 3.000.000.-.

7. Stijging dekkingsgraad ABP bij overdracht pensioenwaarde politieke ambtsdragers

De Wet toekomst pensioenen (Wtp) introduceert een nieuw pensioenstelsel. Vanaf 1 januari 2028 worden de pensioenen, die momenteel onder de Appa (Arbeidsvoorwaardenregeling politieke ambtsdragers) vallen, ondergebracht bij pensioenfonds ABP. De overgang is wettelijk geregeld en niet vrijwillig; politieke ambtsdragers vallen dan wettelijk onder de verplichtstelling van het ABP. Om de bestaande pensioenen te kunnen overzetten, wordt eenmalig een collectieve waardeoverdracht uitgevoerd. De overdracht is zo ingericht dat er geen nadelige gevolgen zijn voor de pensioenaanspraken van de ambtsdragers, noch voor de andere pensioendeelnemers van ABP. Voor de overdrachtswaarde is op de balans van het waterschap een voorziening opgenomen op basis van een externe contante waarde berekening. Op het moment van overdracht (1-1-2028) zal rekening gehouden worden met de dekkingsgraad, deze bedraagt momenteel (bij het ABP) ruim 118%. Een hogere dekkingsgraad leidt tot een hogere overdrachtswaarde. De omvang van dit risico wordt geschat op € 500.000,-, de kans van optreden is als "midden" gerubriceerd.

8. Calamiteiten/extra (exploitatie) kosten door uitstel projecten rioolgemalen, poldergemalen en zuiveringen

De afgelopen jaren is veelvuldig geschoven met projecten aan polder-, zuiveringen en rioolgemalen. Inmiddels liggen de investeringsprojecten van rioolgemalen op schema. Voor de instandhouding van poldergemalen en zuiveringen worden investeringsprojecten naar toekomst verschoven. Uitstel kan leiden tot functieverlies van de verschillende installaties met kans op overschrijding van normen. Om functieverlies te voorkomen zal het onderhoud toenemen en daarmee de onderhoudskosten. Als dit optreedt worden de financiële gevolgen ingeschat op € 249.000,-. De kans van optreden is gerubriceerd in de categorie "groot".

9. Zomerschade aan Wegen

Als gevolg van langdurige periodes van droogte en hitte kan er schade ontstaan aan wegen. Dit vraagt om herstelwerkzaamheden: van het vervangen van betonplaten en zout strooien op slijtlagen (hitteschade), scheuren vullen tot frezen en inleggen. Schade aan de fundering die zou kunnen ontstaan is echter minder goed zichtbaar. Momenteel is er niet voldoende inzicht in hoe groot deze schade is (met name bij veenachtige ondergronden), vandaar dat er sprake is van een risico op een onverwachts grotere onderhoudsopgave. Op basis van een eerdere schade inventarisatie wordt bij het optreden van het risico uitgegaan van een schadebedrag tot € 200.000,-. De kans van optreden wordt als groot gezien.

10. Schending van de AVG Privacywet

Scheldestromen moet zoals iedere organisatie voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Risicogestuurd worden hiervoor maatregelen getroffen. Toch kunnen systemen die niet voldoen, medewerkers die onvoldoende kennis van de AVG hebben en niet adequaat afhandelen van datalekken ook onbedoeld tot een overtreding leiden. Dit kan leiden tot boetes van de toezichthouder Autoriteit Persoonsgegevens en tot claims op schadevergoeding door betrokkenen.

De Autoriteit Persoonsgegevens heeft in haar boetebeleidsregels vier categorieën van basisboetes vastgesteld, variërend van € 100.000,- tot € 725.000,-. Schadevergoedingen voor betrokkenen blijken in de rechtspraak tussen de € 250,- en € 2.500,- per betrokkene te liggen, afhankelijk van de zwaarte van de inbreuk. In potentie kan dat, bij een grote groep getroffen, tot een grote schadepost leiden. Van dergelijke claims is echter slechts sporadisch sprake, bijvoorbeeld in het kader van grote social mediabedrijven. Voor de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit is het financieel risico ingeschat op € 415.000,- met een kleine kans van optreden.

Berekening waardering weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. In de nota weerstandsvermogen, risicomanagement, reserves en voorzieningen is bepaald dat het weerstandsvermogen van waterschap Scheldestromen moet voldoen aan de waardering B, ruim voldoende.

Bij het beoordelen van het weerstandsvermogen wordt gebruik gemaakt van onderstaande tabel.

Waardering	Verhouding	Betekenis
A	>2,0	Uitstekend
B	1,4 - 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Classificering

Op basis van deze indeling kan het weerstandsvermogen worden geclassificeerd. Door de inzet van het surplus van de weerstandscapaciteit daalt de ratio de komende jaren. Op basis van de "Nota Weerstandsvermogen, Risicomanagement, Reserves en Voorzieningen" wordt het surplus boven de ratio 2,0 ingezet.

Bedragen x € 1.000,-							
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Risico's	4.941	6.302	6.196	6.196	6.196	6.196	6.196
Weerstandscapaciteit	37.244	34.544	21.813	17.213	14.613	12.913	12.113
Weerstandsvermogen	7,5	5,6	3,5	2,8	2,4	2,1	2,0
Waardering	A	A	A	A	A	A	B

Schuldpositie

2. Beleidsbegroting

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van het waterschap ten opzichte van de eigen baten. Het geeft zodoende een indicatie van de mate waarin rentelasten en aflossingen een beslag leggen op de (te) ontvangen baten. Anders gezegd: kan het waterschap zijn schulden wel dragen?

In de beoordeling van de schuldpositie dient de taakuitoefening uitdrukkelijk betrokken te worden. Het waterschap moet in het beheersgebied investeren om een goede uitvoering van de waterschapstaken te garanderen. Deze netto schuldquote geeft, naast andere kengetallen, aan dat veel vreemd vermogen van het waterschap vast zit in met name de materiële vaste activa.

Met ingang van begrotingsjaar 2025 dient naar aanleiding van de nieuwe ministeriële regeling BBVW (Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen) het kengetal netto schuldquote verplicht opgenomen te worden. Bij Scheldestromen was dit kengetal al opgenomen in de begroting, de berekening is ongewijzigd en wordt uitgedrukt in een % van de belastingopbrengsten. Daarnaast wordt de schuldquote conform eigen beleid weergegeven, waarbij rekening is gehouden met structurele opbrengsten uit belastingen, uitkering gemeentefonds en dividend. In onderstaande tabel is de indicatie van de schuldquote weergegeven voor deze begroting en meerjarenraming. Ter vergelijking zijn de realisatie respectievelijk prognose cijfers van 2023 en 2024 opgenomen. In deze schuldquote is voor zowel het begrotingsjaar als de meerjarenbegroting gerekend met de netto investeringsbesteding uit deze begroting en meerjarenraming. De mate waarin de voorgenomen investeringen worden gerealiseerd beïnvloeden voornamelijk dit kengetal. Gezien de investeringsopgaaf van het waterschap is een stijgende ontwikkeling van de schuldquote te zien.

Vanaf 2029 is een daling van de schuldquote waarneembaar, wat een gevolg is van de lagere investeringsraming in de jaren 2028 en 2029. Momenteel ligt de focus op het realiseren van diverse investeringen voor het behalen van de KRW doelstellingen, waardoor de investeringen in 2026 en 2027 hoog zijn. Verwachting is dat na 2027 de investeringsopgaven hoog blijven echter lager dan in de jaren 2026 en 2027.

Bedragen x € 1.000,-

Netto schuldquote	Rekening 2024	Begroting incl. wijz. 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
a Vaste schulden	463.000	453.000	438.000	423.000	458.000	488.000	503.000
b Netto vlottende schuld	24.043	24.043	24.043	24.043	24.043	24.043	24.043
c Overlopende passiva	30.125	16.105	33.074	22.889	26.215	25.115	22.115
d Financiële activa	2.765	2.698	2.631	2.564	2.497	2.430	2.363
e Uitzettingen < 1 jaar			-	-	-	-	-
f Kortlopende vorderingen	210.704	148.674	89.456	4.824	4.414	6.253	6.664
g Liquide middelen	123	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
h Overlopende activa	21.407	7.994	14.466	8.635	6.992	6.597	6.597
i Totaal belastingopbrengsten	125.150	132.701	139.539	151.737	163.985	177.259	189.333
Netto schuldquote	225%	249%	276%	297%	300%	293%	280%
j wegenuitkering, precario, dividend *	24.395	24.750	23.915	24.396	24.866	25.325	25.794
Netto schuldquote conform beleid waterschap Scheldestromen (AV 30-05-2018)	189%	210%	236%	256%	260%	256%	247%

*tbv berekening schuldquote conform vastgesteld AV besluit dd 30-05-2018

EMU-saldo

In het kader van een verantwoorde ontwikkeling van de economie in het monetaire stelsel binnen de landen die deelnemen aan de Economisch Monetaire Unie, is in het Verdrag van Maastricht een aantal afspraken gemaakt over gezonde overheidsfinanciën. Een belangrijke afspraak is dat het EMU-tekort van een lidstaat niet meer mag bedragen dat 3% van het BBP (Bruto Binnenlands Product). Voor de bepaling van het tekort tellen ook de uitgaven van de lagere overheden (provincies, gemeenten en waterschappen) mee.

Op grond van de Wet hof (houdbare overheidsfinanciën) moeten de vier overheden samen invulling geven aan de eisen die vanuit de Europese Unie ten aanzien van met name het EMU-saldo en de EMU-schuld worden gesteld. Om de voor hun kerntaken noodzakelijke investeringen uit te kunnen voeren, hebben de lagere overheden een zekere ruimte in het Nederlandse EMU-saldo nodig. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft de EMU-referentiewaarde voor 2026 gepubliceerd. Het Uniebureau berekent de indicatieve referentiewaarden 2027 t/m 2030.

De (indicatieve) referentiewaarden zijn door de Unie van Waterschappen berekend op basis van de volgende uitgangspunten:

1. De Wet houdbare overheidsfinanciën bepaalt dat een nieuw kabinet aan het begin van zijn regeerperiode na overleg met de koepels van de decentrale overheden de EMU-ruimte voor de gemeenten, provincies en waterschappen in deze periode vaststelt. Dit overleg moet nog plaatsvinden. In de berekening van de EMU-referentiewaarden van de waterschappen is er vanuit gegaan dat de decentrale overheden de met het voorvorige kabinet voor de periode 2024 t/m 2026 afgesproken ruimte van 0,5% BBP t/m 2030 behouden en dat de ruimte van de waterschappen daarbinnen 0,06% BBP blijft.
2. Wat betreft de omvang van het BBP zijn de cijfers uit de Miljoenennota 2026 gehanteerd.

De tabel hieronder laat zien hoe het EMU-saldo is opgebouwd. Gezien de hoogte van de voorgenomen investeringen overschrijdt het EMU saldo de toegestane referentiewaarde. Het aandeel in het EMU-tekort betreft een inspanningsverplichting, er staat momenteel geen sanctie op een eventuele overschrijding van het toegestane EMU-tekort. In de afgelopen jaren (2023 en 2024) heeft er in de realisatiefase geen overschrijding van deze referentiewaarde plaatsgevonden.

2. Beleidsbegroting

Bedragen x
€ 1.000,-

Omschrijving		Rekening	Begroting na wijz.	begroting	Meerjarenraming			
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1	EMU exploitatiesaldo	8.174	-	-	-	-	-	-
	(saldo exploitatiebegroting kosten/opbrengstensoorten)							
+	Dotaties aan reserves	14.873	3.179	11.171	760	-	-	-
-	Onttrekkingen aan reserves	-15.746	-10.563	-21.777	-7.317	-4.155	-2.303	-1.100
/-								
	Totaal EMU exploitatiesaldo	7.301	-7.384	-10.606	-6.557	-4.155	-2.303	-1.100
2	Invloed investeringen							
-	Bruto investeringsuitgave (incl. geactiveerde lasten)	-76.606	-93.861	-100.898	-107.355	-71.412	-80.912	-63.880
/-								
+	Investeringsubsidies en -bijdragen	48.493	32.199	25.094	25.644	9.370	26.966	23.607
+	Verkoop van vaste activa	61	121	-	-	-	-	-
+	Afschrijvingen	20.996	20.590	21.401	22.783	25.610	28.586	29.577
	Totaal invloed investeringen	-7.056	-40.951	-54.403	-58.928	-36.431	-25.360	-10.696
3	Invloed voorzieningen							
+	Toevoeging aan voorzieningen	1.057	-280	140	140	140	140	140
-	Onttrekkingen aan voorzieningen (vrijval)	-413	-	-	-	-	-	-
/-								
-	Onttrekkingen rechtstreeks uit voorzieningen	-189	-	-	-	-	-	-
/-								
	Totaal invloed voorzieningen	455	-280	140	140	140	140	140
4	Deelnemingen en aandelen							
-	Boekwinst	-	-	-	-	-	-	-
/-								
+	Boekverlies	67	67	67	67	67	67	67
	Totaal invloed deelnemingen en aandelen	67	67	67	67	67	67	67
	Geraamd EMU-saldo	767	-48.548	-64.802	-65.278	-40.379	-27.456	-11.589
	Maximaal EMU-tekort obv macrotreferentiewaarde	-20.800	-21.800	-24.600	-25.600	-26.600	-27.600	-28.600
	Verschil (ruimte + /tekort -)	21.567	-26.748	-40.202	-39.678	-13.779	144	17.011

Wendbaarheid van de begroting

De wendbaarheid van de begroting geeft een indicatie van het aandeel van de op korte termijn beperkt beïnvloedbare kapitaallasten in de bruto-exploitatiekosten. Het gaat daarbij om investeringen die voor de langere termijn worden gedaan. Die investeringen leiden tot jaarlijkse kapitaallasten. Lange termijn investeringen kunnen niet op korte termijn worden teruggedraaid en zijn daardoor beperkt te beïnvloeden. Hoe hoger het kengetal hoe kleiner daarmee de ruimte om de beschikbare financiële middelen voor andere zaken aan te wenden.

2. Beleidsbegroting

Bedragen x € 1.000,-								
Wendbaarheid van de begroting	2024 Rekening	2025	2025 incl. wijz.	2026	2027	2028	2029	2030
Externe rentelasten	9.691	9.622	9.622	9.232	9.031	10.026	10.813	11.487
Afschrijvingen van activa	20.996	21.067	20.588	21.401	22.783	25.610	28.586	29.577
Afschrijvingen van boekverliezen	61	-						
A Totaal rente en afschrijvingen	30.748	30.689	30.210	30.633	31.814	35.636	39.399	41.064
Rente en afschrijving (incl. interne rentelasten)	30.748	30.689	30.210	30.633	31.814	35.636	39.399	41.064
Personeelslasten	52.564	63.274	63.274	69.641	73.873	76.898	80.317	83.932
Goederen en diensten van derden	71.498	79.068	81.802	87.338	88.652	91.237	95.935	98.460
Bijdragen aan derden	9.262	8.094	8.148	8.584	9.034	9.576	10.103	14.290
Toevoegingen voorzieningen/onvoorzien	1.007	240	240	240	240	240	240	240
B Totaal kosten (excl. Reserves)	165.080	181.365	183.674	196.436	203.613	213.587	225.994	237.986
Wendbaarheid van de begroting in % (A/B)	18,6%	16,9%	16,4%	15,6%	15,6%	16,7%	17,4%	17,3%

Lastendruk

Het kengetal lastendruk is als volgt opgenomen in de ministeriele regeling BBVW en wordt opgenomen in de begroting en jaarverslaggeving.

Afgesproken is dit als volgt toe te passen:

- **Meerjarenraming en begroting**
Hoogte van de lastendruk voor een meerpersoonshuishouden met eigen woning in het begrotingsjaar in vergelijking met het landelijk gemiddelde voor alle meerpersoonshuishoudens in het vorig begrotingsjaar.
- **Jaarrekening**
Hoogte van de lastendruk voor een meerpersoonshuishouden met eigen woning in het begrotingsjaar waarop het jaarverslag betrekking heeft in vergelijking met het landelijk gemiddelde voor alle meerpersoonshuishoudens in het begrotingsjaar waarop het jaarverslag betrekking heeft.

Voor de berekening van deze lastendruk moet worden uitgegaan van :

- watersysteemheffing ingezet: 1 woonruimte
- Watersysteemheffing gebouwd: landelijke WOZ waarde € 370.000,-
- Zuiveringsheffing: 3 vervuilingseenheden

In onderstaande tabel is het kengetal opgenomen.

2. Beleidsbegroting

Kengetal lastendruk:						
Soort huishouden/bedrijf	jaar	Landelijk / Scheldestromen	Belastingeenheid			x € 1,-
			Woonruimte	WOZ waarde x € 1,-*	V.E.	Te betalen belasting
Huishouden (meerpersoons, eigenaar)	2025	Scheldestromen	1	370.000	3	607
		Landelijk	1	370.000	3	478
	2026	Scheldestromen	1	370.000	3	611
		Landelijk	1	370.000	3	op te nemen in de jaarrekening

* Afgesproken is de landelijke WOZ waarde van € 370.000,- (bron: unie van waterschappen) aan te houden voor dit kengetal. De werkelijk WOZ waarde voor een woning in Zeeland is lager en bedraagt voor 2026 € 319.000,- (WOZ waarde CBS per 1-1-25) en voor 2025 € 304.000,- (WOZ waarde CBS per 1-1-24)

Assetmanagement

In deze paragraaf wordt het management van de assets van Waterschap Scheldestromen beschreven. Er wordt ingegaan op strategische beheren, onderhouden, vernieuwen en verbeteren van de assets. De ontwikkeling hiervan voor de komende jaren wordt toegelicht.

Doorontwikkeling Assetmanagement: Naar een toekomstbestendige werkwijze (2026)

In 2026 zetten we als waterschap een belangrijke stap in de doorontwikkeling van assetmanagement. Assetmanagement is voor ons een strategische, integrale manier van werken waarmee we de prestaties, risico's en kosten van onze assets - zoals rioolwaterzuiveringsinstallaties (rwzi's), waterkeringen, gemalen, bomen en wegen - optimaal in balans brengen gedurende hun hele levenscyclus. Dit is essentieel om onze kerntaken duurzaam, doelmatig en betrouwbaar te blijven uitvoeren.

De opgave waar wij als waterschap voor staan, vraagt om een eenduidige en volwassen manier van werken. In 2025 zijn we daarom gestart met een organisatiebrede doorontwikkeling van het assetmanagementsysteem. Deze ontwikkeling leidt in 2026 tot een uniforme, gestandaardiseerde werkwijze binnen de hele organisatie. Daarmee leggen we de basis voor betere besluitvorming, een efficiëntere inzet van capaciteit en middelen, en een toekomstbestendige bedrijfsvoering.

Een belangrijk resultaat hiervan is de implementatie van het Strategisch Assetmanagementplan (SAMP) in 2026. Dit plan beschrijft hoe we op strategisch niveau omgaan met onze assets en vormt het kader voor onze keuzes op de lange termijn. Aansluitend worden per kerntaak assetmanagementplannen (AMP's) opgesteld, waarin we samen met de bijbehorende Lange Termijn Asset Planningen (LTAP's) inzicht geven in de verwachte onderhouds-, vervangings- en investeringsopgaven.

Deze LTAP's vormen in de komende jaren een belangrijke input voor de meerjarenbegroting. Daarmee maken we de vertaling van strategische ambities naar financiële onderbouwing en zetten we een grote stap richting een transparante, voorspelbare en verantwoorde besteding van publieke middelen.

De doorontwikkeling van assetmanagement is geen eenmalig project, maar een groeipad richting structurele verbetering. In 2026 ligt de nadruk op het borgen van deze werkwijze binnen de organisatie en het versterken van de samenwerking tussen afdelingen. Zo bouwen we samen aan een wendbaar en veerkrachtig waterschap, klaar voor de uitdagingen van morgen.

Programma Waterkeringen

2. Beleidsbegroting

Type	Lengste/Stuks
Primaire waterkering	424 km
Regionale waterkering	560 km
Kunstwerken	340 st
Strandhoofden en dammen	233 st
Havendammen	9 st

Ontwikkelingen

Afdeling Waterkeringen werkt momenteel aan het opstellen van een beheerplan Waterkeringen. Dit beheerplan zal als input gebruikt worden voor het in 2026 op te leveren Assetmanagement Plan Waterkeringen. Tezamen met het Strategisch Assetmanagementplan wordt hiermee invullingen gegeven aan de laatste ontwikkelingen op gebied van beheer en onderhoud van de waterkeringen.

Primaire waterkering en bijbehorende kunstwerken

Alle primaire waterkeringen en worden cyclisch, eens in de 8 jaar, getoetst volgens het landelijk vastgesteld Wettelijk Beoordelingsinstrumentarium (WBI). Op 15 van de 25 trajecten met een totale lengte van 114 km zijn aanpassingen nodig. Deze trajecten worden opgenomen in het Hoogwater Beschermingsprogramma (HWBP), waarin gezorgd wordt dat ze weer aan de meest actuele eisen voldoen. De kostenramingen voor deze investeringen zijn door het projectbureau HWBP opgesteld.

Het beheer en onderhoud van de primaire waterkeringen en bijbehorende kunstwerken dient te voldoen aan het Kader Zorgplicht Primaire waterkeringen (2023). Het in 2026 op te stellen AMP zal hier op aansluiten. Het reguliere onderhoud en het onderhoud voortkomend uit schadebeelden wordt opgenomen in de Meerjaren Onderhoudsplanning Waterkeringen (MJOP WK). De afdeling heeft gepland om de LTAP voor de primaire keringen en kunstwerken in 2026 op te leveren.

Regionale waterkering en bijbehorende kunstwerken

De provincie Zeeland heeft de kaders en normering voor de beoordeling en eisen voor het beheer en onderhoud nog niet vastgesteld. Zolang de provinciale kaders ontbreken passen we de beheer en onderhoudsaanpak toe zoals bij de primaire waterkeringen en zetten we in op de instandhouding. De afdeling heeft gepland om de LTAP voor de regionale kunstwerken in 2026 op te leveren. De LTAP regionale keringen volgt in 2027. Waarbij de kanttekening gegeven wordt dat de investeringsopgave afhankelijk is van de provinciale normering.

Programma Watersystemen

Type	Lengte/Stuks
Waterlopen	12.504 km
Poldergemalen	97 st
Stuwen (handmatig / vast)	1.166 st
Stuwen (geautomatiseerd)	185 st
Baggerspeciedepot 's	10 st
Duikers (indicatief)	62.026 st
Vispassages	168

Beheer watersysteem assets

De begroting van Watersystemen is opgesteld op basis van onze kennis en ervaring van de afgelopen jaren. We zien dat er voor de toekomst dat er meer en andere eisen aan onze assets gesteld worden. Om op een verantwoorde manier uitvoering te geven aan verbetering, vervanging en onderhoud starten we met het opstellen van een Assetmanagementplan.

De afdeling Watersystemen heeft gepland om begin 2026 het eerste Assetmanagementplan watersystemen op te stellen. Vanuit dit plan worden vervolgens de lange termijn kosten begroot in de Lange Termijn Asset Planningen voor de assetgroepen: stuwen, poldergemalen, waterlopen (regulier baggeren en grootschalig baggeren), duikers en vispassages. De planning is op deze eerste LTAP's eind 2026 op te leveren.

Programma Afvalwaterketen

Type	Lengte/Stuks
Persleiding	530 km
Vrijvervalleiding	35 km
Rioolgemalen	156 st
Rioolwaterzuiveringsinstallati	15 st
Slibontwateringsinstallaties	3 st

Beheer transportleidingen

Voor alle vrijvervalleidingen is een meerjarenprogramma opgezet voor het relinen van deze leidingen. Een aantal jaren geleden zijn alle locaties geïnspecteerd. Op basis van deze inspecties zijn de projecten voor relinen geprogrammeerd. In 2028 wordt dit programma afgerond. Voor het beheer van persleidingen wordt enkel correctief onderhoud toegepast. Neemt de storingsfrequentie op een bepaald deel van een persleiding toe dan wordt deze opgenomen in het investeringsprogramma. Op basis van de leeftijd van de persleidingen verwachten we de komende jaren een toename in vervangingen. Hiermee is in de meerjarenraming rekening gehouden. Begin 2026 wordt de Lange Termijn Asset Planning (LTAP) voor vervanging van persleidingen, in eerste instantie voor de asbestcementleidingen, verwacht.

Beheer rioolgemalen

Voor de rioolgemalen hanteren we een LTAP. Deze geeft inzicht in de benodigde investeringen en onderhoudsactiviteiten voor onze assets voor de komende jaren. Voor de instandhouding is in de begroting/meerjarenraming een jaarlijks investeringsbudget geraamd van € 3,5 miljoen. Dit budget is bepaald op basis van de laatst uitgevoerde renovatieprojecten. Op basis van technische levensduur, prestaties en risico's worden dan de vervangings- en onderhoudsmomenten bepaald. De leeftijd, staat van onderhoud van de elektrotechnische, werktuigbouwkundige en civieltechnische onderdelen en de storingsfrequentie bepalen de prioritering van de te renoveren rioolgemalen.

Beheer zuiveringen

Voor de Zuiveringen worden nog geen lange termijn assetplanning toegepast. In het Waterschapsbeheerprogramma 2022-2027 zijn voor een viertal zuiveringen maatregelen opgenomen om invulling te geven aan de Kaderrichtlijn Water. Voor de instandhouding is in de begroting/meerjarenraming een jaarlijks investeringsbudget geraamd van circa € 10 miljoen. Dit budget is bepaald op basis van de laatst uitgevoerde renovatieprojecten. In deze projecten worden aanvullende maatregelen, zoals toename in afvalwateraanbod, toename in slibverwerkingscapaciteit en energiemaatregelen meegenomen. Op de grote zuiveringen gaat het hierbij niet om volledig renovaties maar vaak deelprojecten. Deze werkwijze blijft gehandhaafd voor de huidige meerjarenbegroting tot eind 2026 wanneer de LTAP Zuiveringen zijn opgesteld.

Programma Wegen

Type	Lengte/Stuks
80 – km wegen (GOW type 1)	125 km
60 – km wegen (ETW 1 en ETW 2)	3.453 km
fietspaden	362 km
Bruggen in wegen	100 stuks
Duikers in wegen	4.850 stuks
Singelbeplanting	413 km
Bomen	125.000 stuks
Hagen	1.400 km

We willen een robuust en toekomstbestendig beheer van onze wegen, kunstwerken en groenassets realiseren, waarbij we met behulp van landelijk erkende standaarden en systematische inspecties de technische kwaliteit en veiligheid monitoren en waarborgen. Dit stelt ons in staat om proactief beheer en onderhoud te plannen, risico's in kaart te brengen en te minimaliseren en de leefbaarheid en bereikbaarheid in Zeeland duurzaam te garanderen. We streven hierbij naar de balans tussen prestaties, risico's en kosten en werken ernaar toe om onze meerjarenopgave in beeld te brengen.

Onze doelstelling is het implementeren van assetmanagement. Het wegbeheer uit te oefenen conform erkende richtlijnen zoals de CROW-publicatie 147 uitgave 2019 wegbeheer, de kunstwerken te beheren conform de NEN 2767 en 2767-4 voor kunstwerken en de CROW-richtlijn Boomveiligheidsregistratie voor bomen. Daarnaast willen we de invoering van assetmanagementplannen en Lange Termijn Asset Planning (LTAP) realiseren, zodat we de lange termijn kosten en onderhoudsbehoeften van onze assets beter kunnen beheersen en plannen.

Wat gaan we hiervoor doen en wat hebben we hiervoor nodig?

- We voeren regelmatige, globale visuele inspecties uit van wegen (minimaal eens per twee jaar), conform de CROW-systematiek, om de conditie van de verharding vast te stellen.
- Voor kunstwerken passen we de NEN 2767-4 norm toe om de conditie objectief en eenduidig te bepalen.

- Het beheer van bomen gebeurt volgens de CROW-richtlijn Boomveiligheidsregistratie en het Handboek bomen van het Norminstituut bomen, met speciale aandacht voor veiligheid.
- We werken aan de invoering van assetmanagementplannen en de LTAP om kosten en onderhoud voor de lange termijn inzichtelijk te maken. Tot die tijd hanteren we de huidige werkwijze voor het opstellen van de meerjarenbegroting.
- Momenteel wordt een beheerplan verhardingen voor de periode 2026-2030 opgesteld, waarin korte- en lange termijn beheer en onderhoud worden uitgewerkt.

Voor een succesvolle uitvoering hebben we actuele data, deskundige medewerkers en een goed functionerend beheersysteem nodig, evenals samenwerking met betrokken partijen en periodieke bijstelling van onze plannen. Dat wordt via de doorontwikkeling van assetmanagement vorm gegeven.

Programma Bestuur & Organisatie

Het is conform de BBV geen verplichting om in deze paragraaf in te gaan op het onderhoud aan gebouwen en andere objecten die niet direct aan de taakuitoefening bijdragen.

Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering kenmerkt zich door kosteneffectiviteit en een sturingsprincipe waaraan continue verbetering inherent is. In Het bestuursakkoord 2023-2027 zijn de doelstellingen vertaald in prestatie-indicatoren. In juli 2025 is de kadernota vastgesteld waarin de ontwikkelingen zijn opgenomen voor 2026 en verdere jaren. Dit is financieel vertaald in de begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2030.

Er is veel aandacht voor procesmatig-, omgevingsgericht- en risico gestuurd werken om de dienstverlening voor de Zeeuwse burgers, recreanten en bedrijven te optimaliseren. Procesmatig werken geeft conform de besturingsfilosofie duidelijkheid over rollen en verantwoordelijkheden, wat er van medewerkers wordt verwacht en hoe dat bijdraagt aan de doelen van de organisatie. Op basis van de PDCA-keten richten we ons werk in. Een gezamenlijk beeld van de doelen en aanpak (Plan), uitvoering van het werk op basis van het proces en ieders vakbekwaamheid (Do) en geleerde lessen benoemen en toepassen (Check-Act) zijn voor alle werkzaamheden het uitgangspunt.

In alle processen wordt daarbij continu gezocht naar mogelijkheden om ze beter en efficiënter uit te voeren. Dat houdt in dat zowel bij plannen, uitvoering als bijsturing keuzes gemaakt worden op basis van het te verwachten en gerealiseerd effect. Hiervoor is digitaal een monitor beschikbaar die een integraal beeld geeft van de prestatiedoelstellingen, investeringen, exploitatie en bijbehorende risico's. Hierover wordt de algemene vergadering tweemaal tussentijds geïnformeerd. Deze informatie vormt de basis voor de (bij)sturing binnen de organisatie. In de jaarrekening vindt de eindverantwoording plaats.

Ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording (die vanaf het verslagjaar 2025 door het dagelijks bestuur moet worden afgegeven) is een visie op control opgesteld. Voor de opzet en uitvoering van de (verbijzonderde) interne controle is, onder functionele leiding van de concerncontroller, een nieuw team ingericht. Daarnaast is het intern controleplan opgesteld en zijn de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie waterschap Scheldestromen (Waterschapswet, artikel 108) en de Controleverordening waterschap Scheldestromen (Waterschapswet, artikel 109) opnieuw opgesteld.

Bij de jaarverslaggeving 2026 zal in deze paragraaf een toelichting worden gegeven op de afgegeven rechtmatigheidsverantwoording.

Verbonden partijen

2. Beleidsbegroting

Deze paragraaf gaat in op de doelstellingen, activiteiten en de mate van de financiële betrokkenheid van de samenwerkingsverbanden waarin het waterschap participeert en waarin het tevens een bepaalde bestuurlijke invloed kan uitoefenen. Het gaat hierbij om banden met derde partijen, waarbij realiseren van een publiek belang centraal staat. Per partij is sprake van een financieel en bestuurlijk belang. Onder een bestuurlijk belang wordt verstaan: vertegenwoordiging in het bestuur van een verbonden partij of het hebben van stemrecht. Met financieel belang wordt bedoeld: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat, dan wel het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat, indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

De onderstaande verbonden partijen zijn van toepassing:

1. Nederlandse Waterschapsbank N.V.
2. N.V. Slibverwerking Noord-Brabant
3. Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis (HWH)
4. Gemeenschappelijke regeling SaBeWa Zeeland
5. Unie van Waterschappen

Nederlandse Waterschapsbank N.V. (NWB)		
Vestigingsplaats	Den Haag	
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap	
Ingangsdatum	5 mei 1954	
Participanten	Aandeelhouders: Staat der Nederlanden, 9 provincies en alle waterschappen.	
Publiek belang	Als huisbankier van de waterschappen levert de NWB diensten op het gebied van betalingsverkeer, electronic banking en consultancy. Doelstelling van de bank is het zo gunstig mogelijk en exact op maat aanbieden van de gewenste financieringen.	
Bestuurlijk belang	Het waterschap is vertegenwoordigd in de algemene vergadering van aandeelhouders (AVA), naar rato van het aantal aandelen heeft het waterschap hierin stemrecht (6%). Ieder aandeel A heeft recht op 1 stem en ieder aandeel B geeft recht op 4 stemmen.	
Financieel belang	Het waterschap is aandeelhouder van 6,0% van het nominale aandelenkapitaal (4.380 aandelen A en 166 aandelen B). Op basis van het gestort aandelenkapitaal is er een financieel belang van 7,67%. De AVA heeft besloten vanaf 2019, over het boekjaar 2018, weer dividend uit te keren (vanaf 2012 gestopt om te voldoen aan kapitaaleisen Basel III). Over het boekjaar 2024 is in 2025 € 3.836.746,- ontvangen aan dividend.	
Vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
(jaarrekening 2024)	01-01 € 2.060,- mln.	€ 73.523,- mln.
	31-12 € 2.094,- mln.	€ 76.347,- mln.
	Gerealiseerd resultaat (na belastingen) 2024 € 94,0 mln. (2023 € 126,0 mln.)	
Beleidsvoornemens verbonden partij	Maatschappelijke relevantie (lagere lasten voor de burger en verduurzaming), hoge kwaliteit, een sterke financiële positie en integriteit zijn de hoekstenen van het beleid van de bank.	
Beleidsvoornemens waterschap omtrent verbonden partij	Geen	
Risico's	Volgens de verwachtingen zijn de economische ontwikkelingen in Nederland positief. Internationaal blijven de onzekerheden bestaan die de Nederlandse en Europese economie raken.	
Relatie met programma	Dekkingsmiddelen	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Ir. C.J.C. Michielsen	

2. Beleidsbegroting

N.V. Slibverwerking Noord-Brabant (SNB)		
Vestigingsplaats	Moerdijk	
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap	
Ingangsdatum	2010	
Participanten	Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, De waterschappen Aa en Maas, De Dommel, Brabantse Delta, Vechtstromen, Limburg, Scheldestromen.	
Publiek belang	Duurzame oplossing op het gebied van het verwerken van zuiveringsslib tegen zo laag mogelijke kosten. Missie van SNB luidt: Mens en natuur te beschermen door zuiveringsslib optimaal te verwerken tegen de laagst mogelijke slibketenkosten.	
Bestuurlijk belang	Het waterschap is vertegenwoordigd in de Raad van commissarissen en de aandeelhoudersvergadering.	
Financieel belang	Waterschap Scheldestromen heeft met ingang van 2018 een aandeel van 7,97% in SNB. De waarde van de aandelen bedraagt € 354.107-. Ter financiering is in de vorm van een storting in de agioreserve een totaal bedrag van ruim € 7,9 miljoen (7,97%) ingebracht door waterschap Scheldestromen. Binnen de bedrijfseconomische resterende levensduur wordt de agioreserve terugbetaald. De agio bedraagt eind 2024 € 1,539 miljoen.	
Vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
(jaarrekening 2024)	01-01 € 14,7 mln.	€ 34,6 mln.
	31-12 € 13,5 mln.	€ 37,5 mln.
	Resultaat (na belastingen) 2024 -€ 1,98 mln. (2023 -€ 1,57 mln.)	
Beleidsvoornemens verbonden partij	In de AVA van 17 december 2020 is het Ondernemingsplan SNB 2021 -2026 vastgesteld. In het ondernemingsplan wordt invulling gegeven aan de uitgangspunten vergroten van de ondernemingswaarde, het verder verduurzamen van de slibketen en het verder optimaliseren en intensiveren van de samenwerking met de waterschappen. SNB wil dit realiseren langs de sporen van “excellente dienstverlener”, “duurzame ketenbouwer” en “innovatieve scout”.	
Beleidsvoornemens waterschap omtrent verbonden partij	Waterschap Scheldestromen zal daar waar mogelijk een bijdrage leveren aan het zo optimaal mogelijk realiseren van de doelstellingen zoals o.a. de bezettingsgraad van de installatie.	
Risico's	Onderbezetting van de installaties, BTW risico	
Relatie met programma	Programma: Afvalwaterketen	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Vertegenwoordiger aandeelhoudersvergadering: ing. M.J. Poissonier-Dekker	

2. Beleidsbegroting

Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis (HWH)		
Vestigingsplaats	Amersfoort	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Ingangsdatum	2012 (Stichting 2005)	
Participanten	De waterschappen	
Publiek belang	HWH is de regie- en uitvoeringsorganisatie voor de 21 waterschappen op het gebied van Informatie en Communicatie Technologie. HWH heeft als doel het bevorderen van samenwerking op het gebied van ICT tussen de waterschappen en de andere overheden die actief zijn in de natte sector. Onder begeleiding van HWH spannen de waterschappen zich gezamenlijk in om de kwaliteit van de digitale dienstverlening naar burgers en bedrijven te verbeteren. Daarnaast is het streven gericht op een aanzienlijke kostenbesparing op alle ICT-uitgaven.	
Bestuurlijk belang	Van elk deelnemend waterschap is één dagelijks bestuurslid afgevaardigd in het algemeen bestuur van HWH. Deze leden kiezen uit hun midden de voorzitter en de andere vier leden van het dagelijks bestuur.	
Financieel belang	De financiële bijdrage van waterschap Scheldestromen bedraagt in 2025 € 1.223.255.	
Vermogen	Eigen vermogen	Vaste passiva
(jaarrekening 2024)	01-01 € - mln.	€ 11,5 mln.
	31-12 € - mln.	€ 15,1 mln.
	Gerealiseerd resultaat 2024 vóór bestemming € 6,8 mln. (2023 € 7,2 mln.)	
Beleidsvoornemens verbonden partij	Meer concreet heeft HWH, als gezamenlijke ICT-dienst van de waterschappen tot doel om de kwaliteit van de bedrijfsvoering van de waterschappen te verbeteren, de ICT-processen efficiënter te maken en kosten te besparen, de innovatieve slagkracht te vergroten, het imago van de waterschappen als professionele moderne overheid te versterken en bredere facilitaire samenwerking van de waterschappen te stimuleren. Hiertoe zal HWH 2.0 verder uitgewerkt worden, met als doel het verminderen van de bijdragen van de deelnemers.	
Beleidsvoornemens waterschap omtrent verbonden partij	Waterschap Scheldestromen gaat, evenals voorgaande jaren, alle HWH-programma's kritisch bekijken en bezien op nut en noodzaak.	
Risico's	-	
Relatie met programma	Paragraaf: Bestuur en organisatie	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Mr. drs. A.J.G. Poppelaars	

Gemeenschappelijke regeling SaBeWa Zeeland		
Vestigingsplaats	Terneuzen	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Ingangsdatum	1-10-2012	
Participanten	De gemeenten Borsele, Goes, Kapelle, Tholen, Reimerswaal, Sluis, Terneuzen en Hulst en waterschap Scheldestromen.	
Publiek belang	SaBeWa staat voor Samenwerking Belastingen en Waardebepaling en verzorgt de heffing en invordering van de gemeentelijke en waterschapsbelastingen en de uitvoering van de Wet WOZ.	
Bestuurlijk belang	Van elke deelnemer is één dagelijks bestuurslid afgevaardigd in het algemeen bestuur van SaBeWa Zeeland. Het dagelijks bestuur bestaat uit 1 lid namens het waterschap en 2 leden namens de gemeenten. Deze 3 leden worden gekozen uit het algemeen bestuur.	
Financieel belang	De kostenverdeelsleutels voor de deelnemers zijn: - uitvoering Wet onroerende zaken: aantal WOZ-objecten - onderdeel Heffen : het aantal aanslagregels - onderdeel Innen : het aantal aanslagregels De financiële bijdrage 2025 bedraagt € 949.880,-.	
Vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
(jaarrekening 2024)	01-01 -€ 0,1 mln.	€ 12,2 mln.
	31-12 € 3,1 mln.	€ 17,9 mln.
	Gerealiseerd resultaat 2024 € 0,2 mln. (2023 -€ 0,3 mln.)	
Beleidsvoornemens verbonden partij	Optimaliseren van de organisatie en processen.	
Beleidsvoornemens waterschap omtrent verbonden partij	Het waterschap zal daar waar mogelijk een bijdrage leveren aan het zo optimaal mogelijk realiseren van de doelstellingen.	
Risico's	-	
Relatie met programma	Programma: Bestuur en organisatie	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Mr. drs. A.J.G. Poppelaars	

2. Beleidsbegroting

Unie van Waterschappen (UvW)							
Vestigingsplaats	Den Haag						
Rechtsvorm	Vereniging						
Ingangsdatum	1927						
Participanten	De waterschappen						
Publiek belang	De vereniging heeft tot doel de leden individueel en collectief bij te staan bij de vervulling van hun bestuurstaken. De Unie treedt namens de waterschappen op als vertegenwoordiger naar het parlement, de Rijksoverheid, IPO, VNG en Europa.						
Bestuurlijk belang	Het waterschap heeft zitting in de ledenvergadering (voorzitters van alle waterschappen).						
Financieel belang	Voor 2025 is de contributie € 533.498,-, daarnaast een bijdrage van € 7.786,- voor de bestrijding bever-/muskusratten en € 6.050,- en voor de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB) en een bijdrage van € 7.260,- voor Het Waterschap. Over 2024 heeft waterschap Scheldestromen een solidariteitsbijdrage muskus-/beverratten ontvangen van € 98.619,-.						
Vermogen (jaarrekening 2024)	<table> <tr> <th>Eigen vermogen</th><th>Vreemd vermogen</th></tr> <tr> <td>01-01 € 2,2 mln.</td><td>€ 22,6 mln.</td></tr> <tr> <td>31-12 € 2,6 mln.</td><td>€ 24,0 mln.</td></tr> </table> Gerealiseerd resultaat voor bestemming 2024 € 0,4 mln. (2023 -€ 0,5 mln.)	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	01-01 € 2,2 mln.	€ 22,6 mln.	31-12 € 2,6 mln.	€ 24,0 mln.
Eigen vermogen	Vreemd vermogen						
01-01 € 2,2 mln.	€ 22,6 mln.						
31-12 € 2,6 mln.	€ 24,0 mln.						
Beleidsvoornemens verbonden partij	De Unie van Waterschappen ondersteunt ook in 2025 de waterschappen waar mogelijk bij het realiseren van hun ambities, bijvoorbeeld door op politiek-bestuurlijk niveau afspraken te maken, zaken te agenderen, belemmeringen weg te nemen en samenwerkingen te initiëren. In de begroting 2025 zijn de volgende speerpunten benoemd: - Water en bodem zijn sturend bij ruimtelijke keuzes; - Voor de transitie van het landelijke gebied wordt een ferme draai gegeven aan de 'Waterknop'; - Het Hoogwaterbeschermingsprogramma staat voor een grote opgave; - Koers houden op waterkwaliteit; - Mestgeving ten dienste van waterkwaliteit; - Het aanpassen van het belastingstelsel; - De innovatiekracht versterken; - Het professionaliseren van het internationale waterschapswerk; - Duurzaam en professioneel opdrachtgeven en inkopen; - Digitale transformatie; - Uitwerken nieuwe koers publiekscommunicatie; - Het zijn van een dienstverlenende en betrouwbare vereniging. Dit alles kan alleen maar als er ook binnen de vereniging, met en tussen de 21 waterschappen, een goede onderlinge verbinding is. Door elkaar regelmatig te ontmoeten, onderwerpen zowel in formele als informele setting te bespreken en de verenigingsstructuur te gebruiken om breed gedragen standpunten en besluiten (in) te nemen. Juist dan kan de in de afgelopen jaren gegroeide positie van de waterschappen verder worden versterkt.						
Beleidsvoornemens waterschap omtrent verbonden partij	Waterschap Scheldestromen zal daar waar mogelijk een bijdrage leveren aan het zo optimaal mogelijk realiseren van de doelstellingen.						
Risico's	-						
Relatie met programma	Programma: Bestuur en organisatie						
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Mr. drs. A.J.G. Poppelaars						

Openbaarheidsparagraaf

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden en verplicht een bestuursorgaan tot actieve openbaarmaking van informatie. Op grond van artikel 3.5 van de Woo is een bestuursorgaan verplicht om jaarlijks in de begroting en de verantwoording aandacht te besteden aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo. In deze paragraaf wordt op hoofdlijnen een kwalitatieve beschrijving gegeven van de activiteiten die worden uitgevoerd in 2026 op de thema's actieve en passieve openbaarmaking en verbetering van de informatiehuishouding.

1) Actieve openbaarmaking voor de verplichte categorieën documenten (artikel 3.3 Woo)

Onder actieve openbaarmaking verstaan we de activiteiten die vanuit het waterschap worden ondernomen om informatie op eigen initiatief openbaar te maken voor de samenleving. In artikel 3.3. Woo staat omschreven welke categorieën informatie verplicht openbaar dienen te worden gemaakt. Niet alle categorieën hoeven in één keer actief openbaar te worden gemaakt. De verplichting tot actieve openbaarmaking is namelijk niet direct in werking getreden, maar treedt pas op een later moment gefaseerd in werking (artikel 10.3 Woo). In de Woo staan 17 informatiecategorieën die bestuursorganen op termijn actief openbaar moeten gaan maken. Van wetten en onderzoeksrapporten tot beschikkingen en klachtoordelen. De ministeriële regeling Actieve openbaarmaking Woo beschrijft de wijze waarop deze openbaar gemaakt moeten worden. Deze regeling is opgedeeld in vier tranches. De eerste tranche, met daarin de uitwerking van de eerste vijf categorieën, is al gepubliceerd. Tranche 2 wordt op dit moment uitgewerkt.

De volgende categorieën vallen onder Tranche 2:

- 1c: Ontwerpen van wet- en regelgeving met adviesaanvraag
- 2c: Vergaderstukken decentrale overheden
- 2d: Agenda's en besluiten bestuurscolleges
- 2e: Adviezen
- 2g: Jaarplannen en jaarverslagen
- 2i: Woo-verzoeken en -besluiten

Op basis van de impactanalyse hebben we geconcludeerd dat:

- 2c: de vergaderstukken van de AV en 2g de Jaarplannen en jaarverslagen al actief openbaar werden gemaakt;
- 2e: de adviezen al deels werden gepubliceerd.

In 2026 zullen we:

- adviezen actualiseren en de ontwerpen van wet- en regelgeving met adviesaanvraag toevoegen;
- agenda's en besluiten van het dagelijks bestuur gaan publiceren;
- een nieuw functioneel ontwerp implementeren om de Woo verzoeken efficiënter te behandelen (en monitoren);
- eigenaarschap beleggen binnen de organisatie;
- de processen van bovenstaande 3 categorieën aanpassen/aanvullen.

Afhankelijk van de landelijke ontwikkelingen zullen we daarna de onderstaande categorieën gaan voorbereiden op actieve openbaarmaking.

- 2a: Bij vertegenwoordigende organen ingekomen stukken
- 2h: Subsidieverplichtingen anders dan met beschikking
- 2f: Convenanten
- 2j: Onderzoeksrapporten
- 2l: Klachtoordelen
- 2k: Beschikkingen

2) De inspanningsverplichting tot openbaarmaking voor andere documenten dan de verplichte categorieën (artikel 3.1 Woo)

Openbaarmaking zou in eerste instantie centraal plaatsvinden via het landelijke Platform Open OverheidsInformatie (PLOOI), een door het ministerie van BZK ontwikkeld platform voor centrale actieve openbaarmaking van overheidsinformatie. Dit is technisch onmogelijk gebleken en er wordt nu gewerkt aan decentrale openbaarmaking via een specifiek daarvoor opgezette zoekmachine: de Woo-index. Ten aanzien van de aansluiting op de Woo-index volgen we de landelijke ontwikkelingen en de lijn van de Unie van Waterschappen.

3) Passieve openbaarmaking (openbaarmaking op verzoek; hoofdstuk 4 Woo)

Onder passieve openbaarmaking verstaan we het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een verzoek uit de samenleving, zoals bijvoorbeeld een Woo-verzoek. We houden daarmee rekening met het anonimiseren van persoonsgegevens. Binnen tranche 2 dienen Woo-verzoeken en besluiten ook actief openbaar gemaakt te worden. Om die reden is het Woo-proces aangepast/verbeterd en is er een functioneel ontwerp gemaakt om deze van aanvraag tot publicatie zo efficiënt mogelijk te laten verlopen. Dit functioneel ontwerp zullen wij in 2026 implementeren.

4) De informatiehuishouding (Hoofdstuk 6 Woo)

In 2026 starten we met:

- Het implementeren van een nieuwe structuur voor zowel het dynamische als semi-statische archief. Dit draagt bij aan een betere vindbaarheid van informatie en duurzame digitale toegankelijkheid.
- Training van medewerkers over hoe informatie goed op te slaan en op te zoeken binnen die nieuwe structuur.
- De bewustwordingscampagne van de Woo.
- Verdere uitwerking/professionalisering van de informatievoorziening over de Woo via interne en externe communicatie.

5) Het in dienst hebben van een Woo-contactpersoon (artikel 4.7 Woo)

De Woo schrijft voor dat ieder bestuursorgaan één of meer contactpersonen heeft om vragen van burgers te beantwoorden over de beschikbaarheid van publieke informatie. Voor 2026 is in de begroting 0,5 fte voor de Woo-contactfunctionaris voorzien.

6) Eventuele activiteiten om de Woo te implementeren:

- Plan van aanpak per tranche vaststellen en uitvoeren.
- Per categorie de huidige en gewenste situatie in kaart brengen.
- Werkproces actieve openbaarmaking per categorie vaststellen.
- Eigenaarschap beleggen binnen de organisatie.
- Systemen aanpassen waar nodig.
- Betrokkenen binnen een proces (van een categorie) meenemen in wat er veranderd, mocht hier sprake van zijn.

2. Beleidsbegroting

De toegezegde bijdragen / kosten zijn in onderstaande tabel opgenomen:

Bedragen x € 1,-

Bijdrage / kosten Woo	2026	2027	2028	2029	2030
bijdrage via Unie					
incidenteel	42.126	0	0	0	0
structureel	139.392	139.392	0	0	0
totaal bijdrage	181.518	139.392	0	0	0
opgenomen in begroting					
incidenteel	42.126	0	0	0	0
structureel	139.392	139.392	139.392	139.392	139.392
totaal*	181.518	139.392	139.392	139.392	139.392

*De totale kosten zullen naar verwachting hoger zijn omdat op de bijdragen via de Unie geen indexatie plaatsvindt.